

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift | Årgång 123 | Nr 8 2022

Ny artikelserie

10 i topp – berömda frimärken

Frimärkets Dag

Föreningarna rapporterar

Nya Zeelands julträd

Norrphil 2022

Svensk post-filateli 1975–2002

Sista artikeln i serien – Hur det började

The
Circular
Market

TRADERA^{TM}

Nå ut till flera på Tradera!

Med över 3 miljoner medlemmar utgör vi Sveriges största cirkulära marknad. När du lägger ut dina frimärken på Tradera ökar helt enkelt chansen att du får dem sålda på ett snabbt och smidigt sätt. Inom kategorin Frimärken finns nu också attribut som ska göra det enklare för dig som säljare att veta i vilken kategori som din annons ska publiceras. Attribut gör det även lättare för dig som köpare att hitta specifika frimärken.

Vi ses på Tradera!

**T
R
A
DERA**^{TM}

Solgt for 295.200,- inkl. salær

Solgt for 115.620,- inkl. salær

Solgt for 103.320,- inkl. salær

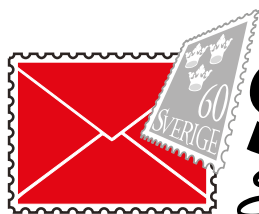
Solgt for 639.600,- inkl. salær

REKORDAUKSJON!

Høstens kvalitetsauksjon over frimerker, mynter og sedler ble en stor suksess. Totalt omsatte vi for ca. 22 millioner kroner, noe som er ny rekord med god margin.

Har du toppobjekter du ønsker å selge på auksjon hos Skanfil?

Ta kontakt for en hyggelig auksjonsprat på skanfil@skanfil.no / +47 52 70 39 40, eller kom innom vår avdeling i Uppsala.

SKANFIL
Sverige AB

Filatelisten

Svensk filatelistisk tidskrift
Nummer 8 2022 | Årgång 123

Filatelisten är Sveriges Filatelistförbunds medlemstidning och ges ut med åtta nummer 2022.

Filatelisten trycks hos Linderoths tryckeri i Vingåker.

Prenumeration: 520:-/år (inom Sverige)
Vid medlemsfrågor/utebliven tidning, kontakta SFF:s kansli: 073-203 02 00

Redaktionen adress:
SFF – Filatelisten | SFF Kansli
Glasfibergratan 8, 2 trappor
125 45 Älvsjö
Layout: Karin Kjäll, tel: 0722-52 77 92
Ansvarig utgivare: Rikard Azelius

Internet & e-post
www.sff.nu | redaktion@sff.nu

Utgivningsplan 2023:
Vår, vecka: 5, 10, 15, 20
Höst, vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser **OBS nya priser:**
1/1 sida 5.290:-
1/2 sida 2.790:-
1/4 sida 1.490:-
1/8 sida 790:-
1/16 sida 390:-
Småannonser på Marknadsplatsen 100:-

Annonsbokning till nästa nummer senast 11/1. PDF-original 17/1.

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material ansvaras ej. Den som sänder material till SFF – Filatelisten anses medge publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Omslagsbild: By-studio, Adobe Stock

Jul, jul...

...strålande jul! Nu är det dags att samlas och sjunga julsånger tillsammans med sina nära och kära. Eller om man hellre vill, sjunga julsångerna själv. Eller fira i tysthet. Jag tycker att julen ska vara så som man själv vill ha den, utan tvång på vad man ska göra. Kanske det mest njutningsfulla är att sitta i sin egen vrå, med ett förstöringsglas och läslampa och arrangera sina samlingar? Eller planera inför nästa års frimärks- eller vykortsauktioner? Kanske man har börjat fila på ett nyårslofte om att få ordning på den där frimärkslådan en gång för alla.

Karin Kjäll

PS. Skicka artiklar och läsarinlägg e-post till redaktion@sff.nu som bifogade worddokument. Bilder och illustrationer bifogas i separata mejl (helst jpg-format). Var noga med att markera vilken bild som hör till vad i artikeln. Skriv också vem som författat artikeln samt tagit bilderna. DS.

Förbundskansli

Kansli Elisabeth Björklund Joback
Besöksadress Glasfibergratan 8, 2 tr, Älvsjö
Postadress Glasfibergratan 8, 125 45 Älvsjö
Telefon: 073-203 02 00

(helst måndag – torsdag
09.00 – 11.00, andra tider kan du lämna ett meddelande eller skicka ett mejl)

E-post kansli@sff.nu
Internet www.filatelisten.se,
eller scanna qr-koden.

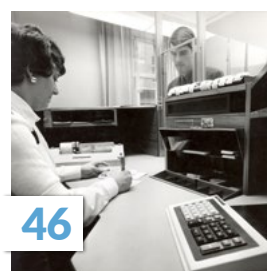

Bankgiro 581-6772

Sveriges Filatelistförbund, SFF är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Innehåll

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Medlemsinformation
- 10 Klubbat på auktion
- 12 Populära vykort
- 15 Var i hela världen...?
- 16 Berömda frimärken
- 18 Recension Facit Sverige 2023
- 20 Döda frimärksländer – 6
- 22 Pohutukawa – julträdet
- 24 Astrid Lindgrens jul
- 28 NorrPhil 2022
- 30 På gränsen – Morokulien
- 32 Nordiska frimärken – nya utgåvor
- 35 Hallå där...!
- 36 Tips på Netex
- 38 Rapporter från Frimärkets dag
- 42 Utställning – FEPA, Liberec
- 44 Nytt från Slaniasamfundet
- 45 Nytt från SSPD
- 46 Svensk post-filateli, år 1975 – ca 2002, nr 12
- 52 Hurra, hurra!
- 53 Annonsspussel
- 54 Marknadsplatsen
- 56 Möten
- 59 Kommande aktiviteter
- 60 Annonser

Nästa nummer kommer ut den 3 februari

Redaktionen har julstängt 27-30 december

Ordföranden har ordet

Nu har hösten kommit till södra Sverige och vintern till norra. Gemensamt för hela Sverige är att dagarna är kortare och mörkare. Då är det perfekt att ta fram och pyssla med någon del av sina samlingar.

Norrphil 2022 i Täby har genomförts. Jag tycker att arrangörerna, alla som hjälpt till och alla andra medverkande, som alla har gjort ett stort jobb, ska vara mycket nöjda med sitt arrangemang. Det var mycket välbesökt både under fredagen och lördagen. Glädjande nog var både SVT och TV4 på plats. Vår hobby fick fin PR genom inslagen med Mats Söderberg och Jonas Hällström. Mest intresserade var de av det värdefulla brevet med "the blue boy" och särskilt av den bakomliggande kärlekshistorien.

Exponaten på Norrphil 2022 var av mycket hög kvalitet. En väldigt spännande nyhet var debutantutställningen. Fem debutanter visade sina exponat på var sin ram. De fick feedback och jag hörde att flera av debutanterna kommer att arbeta vidare med sina exponat och ställa ut

dem i ordinarie utställningsklasser. Jag tycker att detta var ett utmärkt initiativ av arrangörerna för Norrphil 2022 och hoppas att vi kommer att få se debutantklassen på kommande utställningar i Sverige. Det är ett utmärkt sätt att få fler utställare.

Vi har tyvärr haft problem med vår hemsida, där det kommit in felaktigheter. Vi är väldigt ledsna över detta och arbetar med att förbättra informationen på hemsidan, samtidigt som vi lägger mycket fokus på den nya hemsidan som lanserades den 1 december. Som jag skrev i förra numret har ett stort arbete gjorts med denna nya mobilanpassade hemsida. Den gamla hemsidan ska finnas kvar ett tag så att man kan hitta äldre information där.

Jag önskar alla läsare en god jul och ett gott nytt år med mycket filateli.

Rikard

Sveriges Filatelistförbund Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö | Telefon: 073-203 02 00 | www.sff.nu

Styrelse

Ordförande: Rikard Azelius,
Otto Lindblads väg 13, 224 65 Lund
Rikard.Azelius@vinge.se

Vice ordförande: Lars Nordberg,
Maskinmästaregatan 2, 233 43
Svedala

Sekreterare: Ulf Nilsson, Riksvägen 4,
241 94 Hurva

Kassör: Thomas Hagström,
Snickerstigen 1, 144 33 Rönninge

Ledamot: Mikael Blomquist, Lund-
grensgatan 7, 652 21 Karlstad

Ledamot: Cajsa Ojakangas, Hjärne-
gatan 6, 3 tr, 112 29 Stockholm

Ledamot: Lars-Håkan Jonasson,
Coromantvägen 28, 862 40 Njurunda

Valberedning

Christer Mårtensson (sammansällande)
Rönnvägen 1, 247 60 Veberöd

Revisorer

Jan-Olof Ljungh, Falsterbovägen
100, 239 40 Falsterbo

Ulf Wahlgren, Blåbärgsgatan 21, 212
29 Malmö

Riksföreningar

Asiensamlarna

Christer Svensson, Kattfots-
backen 12, 165 73 Hässelby

Islandssamlarna

Lars-Ove Pehrsson, Högstigen 5,
183 56 Täby
www.islandssamlarna.se

Rysslandssamlarna

Christer Warfvinge, Stångholms-
backen 42, 127 40 Skärholmen
www.sff.nu/rysslandssamlarna/

Svenska Czeslaw Slania-Samfundet

www.slaniassamfundet.com

Gränsföreningen för filatelins främjande

www.sff.nu/gf/

Hembygdsfilatelisterna

Anders Bock, Runebergsgatan 3,
114 29 Stockholm
www.sff.nu/hembygdsfilatelisterna

Bältespännarna

Christer Wahlbom, Humlegränd 6A,
179 60 Stenhamra
www.sff.nu/sfb

Häftessamlarna

Bo Göransson, Emil Spelares väg 4,
395 97 Läckeby
www.haftessamlarna.se

SSPD - Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation

Leif Ruud, Malmvägen 48,
141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS

Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Svenska Vykortsföreningen

Benny Kullinger
Höganäsgratan 6B, 753 30 Uppsala
www.samlavykort.se

Sveriges Militärpostsällskap

Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8 tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Kvalitetsauktion 25 maj 2023

'The Michtner Collection' - del 2

Auktion 399
15-16 feb 2023

Alla auktioner är
LIVE online på
www.PHILEA.se

Auktion 400
19-20 apr 2023

Bjud, se status
och betala direkt
på hemsidan när
du är inloggad.

F179Acx

På 'The Michtner Collection'
del 1 var det mycket stark
budgivning som gav fantastiska
resultat. T.ex. (pris inkl. prov.):

F1b ○ 125.000 kr

F1c ○ 51.250 kr

F 68vm¹ ○ 15.000 kr

F75vm³ ○ 28.125 kr

F179Acxz ○ 62.500 kr

– Det självklara valet för 'namesales' –

Våra auktioner ses av kunder över hela världen!

Delta som inlämnare du också. Kontakta oss gärna redan idag.

Auktioner ca. 8 gånger per år.
auktion@philea.se Tfn 08-640 09 78
Svartensgatan 6, 116 20 Stockholm
Kontor även i Göteborg,
Malmö, Kalmar och Uppsala.

Onlinebutik med 1000-tals
objekt till fasta priser.
www.philea.se/shop
webshop@philea.se

Internet 8 Internetauktion Live i två dagar

Onsdag 28 december kl. 16.00
Frimärken & Ortsstämplar

Klassiskt Sverige inkl. Norden och stämplrar
från bl.a. svåra orter i Småland och Skåne.
Även flera samlingar och partier.

Torsdag 29 december kl. 16.00
Vykort & Mynt/Sedlar

Vykort inkl. Hälsningar från... Järnväg &
Tecknat. Mynt från Gustav III & Vita sedlar.
Även flera samlingar och partier.

Frimärksauktioner
TRE KRONOR
Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker

www.trekronor.one

info@trekronor.one 070 - 598 80 08
Rönnbärsvägen 17 - 711 33 Lindesberg

Rapport från styrelsemöte

Styrelsen har haft telefon/webbmöte. Utöver det löpande styrelsearbetet kan följande rapporteras:

- Förbundet har tillsatt en arbetsgrupp för att kunna hjälpa till vid utställningar i den mån det behövs. Ytterligare satsningar på litteratur och digitala tjänster förbereds.
- Den nya hemsidan har lanserats. Klubbarna får möjlighet att i större utsträckning hantera sina sidor själva.
- Uppdaterad budget för 2023 visar på god balans och visst överskott.

Förbundsstyrelsen

Ny hemsida: www.filatelisten.se

Nu är den nya hemsidan igång! Modern och mobilanpassad. Föreningars logotyper har samlats in till föreningssidan, men många saknas fortfarande. Skicka er logotyp till oss om ni har en: info@sff.nu.

Ca 50% av föreningarna har idag egen hemsida externt. De som idag använder Sff.nu/xxxx har oftast enbart enkel text publicerad. Vi har fokuserat på majoriteten som endast använder enkel text för information om möten och gjort det enkelt för er att själva kunna uppdatera. Ni har fått ett mail om hur ni ändrar er egen information.

Några har vad vi kallar "hybridsidor" dvs de använder sff.nu/xxx på ett mer avancerat sätt än de flesta (länkar, bilder, dokument och dylikt).

Valmöjligheter för er med hybridsida:

- A) Vi klassificerar om er till "hybridhemsida", vilket innebär att ni tills vidare fortsätter som vanligt på gamla hemsidan och den nya hemsidan länkar dit.
- B) Ni använder den nya inforutan på nya hemsidan
- C) Ni skaffar en egen extern hemsida
- D) Skaffa en Facebooksida för er förening

Notera dock att vi rekommenderar alla med hybridsidor att skaffa en egen hemsida. Det finns mängder av kostnadsfria, moderna och mobilanpassade sådana (sök på "gratis hemsida").

Vi kommer hålla den gamla hemsidan uppe ett tag till, men på grund av dess ålder är det inte ekonomiskt motiverat att uppgradera den eller betala de löpande driftskostnaderna för den i längden. Något slutdatum är inte satt ännu men det ligger inte alltför långt bort i tiden.

Thomas Hagström

Intresseanmälan till Nordia 2023 på Island

I dagsläget har jag som svensk kommissarie inte tillgång till alla uppgifter samt anmälningsblankett så jag kastar därför ur mig en intresseanmälningsmöjlighet – den som är intresserad av att ställa ut får gärna maila/sms:a/ringa mig så jag får veta om hur stort intresset är.

Vad jag vet är, enligt isländska förbundets hemsida:

Rampriset är 25 euro/ram i tävlingsklasserna samt 25 euro/litteraturexponat. Ungdomar ställer ut gratis.

Den 15 januari 2023 är sista dagen för kommissarien att få anmälan och den 20 februari 2023 kommer beskedet om antagningarna.

Cajsa Ojakangas, Svensk kommissarie • 0704 134 377 • cajsa_hilm@hotmail.com

2 - 4 juni 2023, Garðabær

Kommentar om artikeln **Klippta par** i nummer 7 2022.

Jag är helt enig i att det finns par som saknar del av perforeringshål då häftena eller arken skars för snävt. När det gäller häften och ark så är det självklart att de måste betraktas som okej.

Men när man river loss ett BC/CB-par så är det värdelöst, för sådana kan man klippa sig fram till i parti och minut. Då måste ju dessa vara värdelösa. Detta skriver jag i min artikel:

”Till saken hör att det finns par som är så snävt skurna i tillverkningen att perforeringshålen saknas. Det kan man ibland se på helark och på par som finns på helsaker.

Slutsatsen är att alla BC/CB-par som inte uppvisar dessa perforeringshål upp- eller nertill, måste betraktas som klippta.

Om det är möjligt att åstadkomma ett BC/CB-par genom att klippa ett fyrsidigt par – ja då är det värdelöst och bör klippas sönder.”

Magnus Engstedt

Sista "Klubbat", på flera sätt

Text: Fredrik Ydell

Nu är det årets sista "Klubbat"-artikel, i årets sista nummer av *Filatelisten*, och även min sista artikel under den här rubriken. Under årets sista månader har det varit en del svenska auktioner som vi skall titta lite närmare på. Sedan får vi en kort jul- och nyårsledighet innan auktionerna startar igen 2023. Det ser vi fram emot och hoppas att det kommer ut bra och trevligt material till våra samlingar.

Göta frimärken

Göta Frimärken har haft flera auktioner på sista tiden, med lite olika teman. I oktober hade man en ortstämpelauktion med över 400 utrop. Där fanns en hel del roligt material för de som samlar snygga stämplat eller har sin hembygd som samlingsområde.

Dagen efter, den 25 oktober, var det dags för en renodlad vykortsauktion, och även här var det en härlig blandning med över 900 utrop. Där ett tidigt kort från Lund blev det dyraste. Kortet var från 1893 och såldes för 700 kr.

Den 20 november var det dags igen med en ortstämpelauktion, denna gång med runt 250 utrop. Där fanns en skrivbordshurts med 5 lådor fyllda med runt 100 000–150 000 märken ifrån olika orter, och det verkade vara av bra kvalitet. Allt var välsorterat i små pergamyntkuvert. Utropet var satt till 15 000 kr, men efter att flera varit med och bjudit på denna så fick den nya köparen betala hela 146 000 kr för hurtusen. Jag förmodar att säljaren blev lite överraskad! Om köparen är en auktionist, så borde det finnas material för flera ortstämpelauktioner.

Den 21 november hade Göta Frimärken sin vanliga lite större höstauktion som bestod av

dryga 900 objekt, där det blev en hel del bra resultat. Ett snyggt par av 6 skillingen stämplat i Stockholm och i e-nyansen såldes för 11 500 kr, mot ett utrop på 5 000 kr. Ett 20 öre Luftpost-frimärke från 1920 med upp-och-ner-vänt påtryck såldes för 8 200 kr. Märket var stämplat i Filipstad, som sig bör. Det var Filipstad som fick dessa 20-öringar med upp-och-nervänt påtryck.

En utställningssamling av Postverket 300 år, som har tillhört Gunnar Nilsson, såldes för 7 600 kr. Ett ostämplat och väldigt snyggt exemplar av 20-öring Gustav V, Facit nr 151Ag, hade ett utrop på 1 200 kr, men den såldes först vid 28 000 kr.

Foto: Göta Frimärken

En stor hurts med 100 000–150 000 ortstämplade märken såldes för 146 000 kr hos Göta Frimärke den 20 november.

Malmö Frimärkshandel

Även Malmö Frimärkshandel har haft flera auktioner den senaste tiden. Här ser vi den stora fördelen med internet och att det blivit mycket enklare och billigare att arrangera auktioner via nätet. Man slipper då trycka stora och dyra kataloger och kan även ha flera auktioner per år.

Malmö Frimärkshandel har under hösten haft flera olika auktioner och bland annat en stor inlämning med mycket bra och intressant material när det gäller svensk förfilateli. Inlämningen innehöll främst de första stämplarna, men även

en stor del lösenförsändelser med lösenstämplar.

Den 18 september var det auktion med förfilateli och posthistoria med dryga 1000 objekt. Här fanns mycket att välja på, om man var samlare av dessa områden. En rakstämpel från Wernamo, som hade ett väldigt snyggt och tydligt avtryck, startade på 1 000 kr men den nya köparen fick betala hela

Bild: Malmö Frimärkshandel

En 5 Öre Vapen i den sällsynta a2-nyansen såldes för 25 000 kr hos Malmö Frimärkshandel. Att märket är stämplat med svåra Skanörs bågstämpel var ett stort plus.

En 5 öre Vapen i den svåra och sällsynta a2-nyansen såldes för 25 000 kr. Ett högt pris för att vara en 5 öre Vapen, men med denna nyans och att märket också var stämplat med den svåra bågstämpln från Skanör, gjorde nog att priset blev så högt. Jag förmodar att det bara finns några enstaka kända 5 öre Vapen med just denna stämpel. En ostämplad 8 skilling i a-nyansen med både bra centrering och tandning gick också för 25 000 kr. Även en felfri 6 skilling med en bra, rättvänd och snygg stämpel från Carlshamn såldes för 20 000 kr.

En inrikes postanvisning med 30 öres frankering stämplat i Älmhult 1921, bestående av tre 10 öre Stående Lejon, såldes för 15 000 kr. För att komma upp i detta pris så var det så klart tète-bêche på två av frimärkena. Dessa är ju kanske inte så svåra att få tag på eftersom de finns då och då på auktion, men de är ändå väldigt intressanta, och att det nu såldes för 15 000 kr är rätt pris.

Frimärkshuset

Frimärkshuset (FH) har sin stora höstauction den 3 december, och resultatet från auktionen

hinner vi inte få in i denna artikel. Ni läsare får titta på FH:s hemsida, för där finns resultatet.

FH:s auktion är självklart inte lika imponerande som när de sålde ut Beckemans material, men det finns ändå en del trevliga saker. De säljer ut Gert Fredrikssons fina och prisbelönta utställnings-exponat över Kalmar län. Dock visar det sig inte vara hela samlingen utan bara topparna från samlingen. Det var synd att inte FH valde att ta med allt. Nu påstås det att resten av materialet kommer att säljas hos Tre Kronor i början av 2023.

FH har ett mycket sällsynt brev från Vapenperioden. Det är ett brev 1871 från USA som har lösenbelagts i Sverige med Vapen-frimärken. Detta är ovanligt. I detta fall har man satt på en 5 öre Vapen, två 12 öre Vapen, en 30 öre Vapen och en 3 öre Liggande Lejon. Utropet är satt till 80 000 kr.

Bild: Malmö Frimärkshandel

Ett snyggt och välstämplat Inrikes Postanvisning i Älmhult med Tète-Bêche-par på 10 öre Stående Lejon såldes för 15 000 kr hos Malmö Frimärkshandel.

Om jag minns rätt så började jag skriva "Klubbat"-artiklarna i mitten av 2008, och har nu hållit på i varje nummer av Filatelisten fram till nu. Det har blivit en del sidor under alla dessa år. Jag anser nog att det är hög tid att någon annan tar upp stafettspinnen och fortsätter att skriva om auktioner i Filatelisten. Så detta kommer att bli min sista artikel om auktionsresultat, och jag får tacka Filatelisten att jag fått möjlighet att skriva under alla dessa år och jag får också tacka er läsare att ni har orkat med mina skrivelser. Stort tack för denna gång och vi ses i något annat sammanhang. ●

Populära vykort

Text: **Christer Brunström** Bilder: **Christer Brunström** och **John Fritz**

Den som ofta besöker handlarmässor har säkert noterat att många samlare flockas kring de säljare som har med sig lådor fyllda med gamla vykort. Att samla vykort har blivit alltmer populärt och det kanske hänger det samman med det stora intresset för gamla föremål med en spännande historia. Och det är just detta som många vykort har.

Att samla frimärken betecknas som filateli; ett fint ord för studiet av vykort är deltiologi. En titt i Nationalencyklopedin ger oss en del baskunskaper om vykort. Här får vi veta att det svenska postverket införde brevkort med billigare porto år 1872. Det första kända svenska vykortet är från 1882. De betecknades då som "Brefkort med vyer" vilket naturligtvis är en träffande beskrivning. Det stora genombrottet för vykort kom i samband med Stockholmsutställningen år 1897.

Även här i SFT-Filatelisten har vykort uppmärksamats stort. I många år presenterade John Fritz i varje nummer ett stort antal vykort och oftast med olika motiv eller teman som utgångspunkt.

Många av de tidiga vykorterna hade tre till fyra tecknade bilder från en viss ort samt texten Hälsning/Hälsning från samt den aktuella ortens namn. Inspirationen för alla dessa tidiga kort kom förmodligen från Tyskland där budskapet var Gruss aus + ortens namn. Det är nästan alltid mycket attraktiva kort. Senare ersattes de tecknade illustrationerna i stor utsträckning med fotografier.

Inledningsvis fick någon text inte skrivas på kortets baksida som var reserverad för adressen. Detta fick naturligtvis som konsekvens att budskapet fick skrivas på bildsidan. Senare delades vykortets baksida i en adressdel och en del avsedd

för avsändarens meddelande. På detta sätt blev det mer plats för själva bilden på kortets framsida.

Det finns två riktigt stora grupper av vykort där den ena är topografiska, dvs. det som visas är vyer från olika orter.

Under årens lopp har det tryckts mängder av olika vykort för i stort sett alla orter i vårt land. Till och med för mindre städer kan det röra sig hundratals om inte flera tusen olika motiv. Ofta handlar det om samma vy som avbildats ur

Hälsning från Strömstad, vykort stämplat 1901 Bild: John Fritz

◀ Dans kring majstången på Axvalla hed. Märkligt nog använt som julkort!

▼ Födelsedagshälsningar år 1915.

olika vinklar och under olika årstider. Jag känner samlare som har berättat att de har flera tusen olika vykort från sin hemstad. Det har sammanställts många böcker som beskriver orter med hjälp av gamla vykort.

Även filatelister har mycket att hämta från vykortsområdet. Vykort från den aktuella orten piggar definitivt upp en sida med ortsstämplat på frimärken från Oscarsperioden.

Vi får ej heller glömma bort gamla vykorts historiska och kulturella betydelse. De visar ofta hur det såg ut i våra städer och byar förr i tiden och hur de sedan har utvecklats.

Den andra stora gruppen vykort är de som sänts i samband med våra stora högtider (julkort eller påskkort) eller för att gratulera någon i samband med en högtidsdag. Än idag är det populärt att skicka julkort (även om många numera tycker att det räcker med digitala meddelanden).

Några av våra främsta konstnärer har producerat bilder för alla dessa vykort som skickades i alla möjliga sammanhang. Det låga portot i början av 1900-talet gjorde det möjligt för i stort sett alla att skicka vykortshälsningar till nära och kära (idag i stort sett helt ersatt av ständiga mobilsamtal eller andra digitala medier som gör

det möjligt att skicka bilder som med stor sannolikhet kommer att försvinna).

Det finns naturligtvis väldigt många andra motivkategorier inom vykortsfloran. Här rekommenderar jag att bläddra igenom några äldre nummer av SFT-Filatelisten.

Redan runt 1900 började man samla på vykort. Det tillverkades speciella och ofta mycket eleganta album med plats för två eller fyra vykort per sida beroende på albumets utformning. Bladen hade "fickor" som gjorde det möjligt att enkelt skjuta in vykortet. Sådana klassiska vykortsalbum kan än idag dyka upp på auktioner.

Jag misstänker att dagens samlare huvudsakligen samlar i album med plastfickor men också i lådor av olika slag.

Det dyker allt oftare upp vykortssamlingar på våra utställningar. Här har de monterats på blad

på ungefär samma sätt som frimärken eller brev. En del exponat har uppnått guld och liknande utmärkelser.

En del svenska frimärksklubbar har anpassat sin verksamhet för att försöka fånga upp även vykortssamlare. Det har ibland lett till att föreningars namn har ändrats till Frimärks- och Vykortsklubb för att bättre beskriva vad man sysslar med. I min lokala förening försöker vi att åtminstone en gång per år ha ett vykortsrelaterat föredrag och vykort förekommer ofta på våra klubbauktioner.

För de frimärksklubbar som ännu inte börjat intressera sig för våra vykortssamlare är det kanske hög tid att börja fundera i dessa banor.

Även om några enstaka vykort har sålts för belopp på över 20 000 kronor så är flertalet vykort tämligen prisbilliga vilket kanske spär på intresset. Som alltid varierar intresset för olika motiv över tid men gamla vykort som avbildar järnvägsstationer med ångloksdrivna tåg och väntande passagerare tycks ständigt vara eftersökta. Kanske hänger det samman med att många järnvägsstationer också tjänade som postkontor. ●

RECENSION / ANNONS

Svenska försändelser 1858–1872 frankerade med Vapentyp Öre & Liggande Lejon

Författare: Mikael Carlsson. Recenserad av Ulf Nilsson.

Denna bok samlar kända försändelser skickade från Sverige ut i världen och ett antal inhemska. Boken baseras delvis på Åke Rietz bok "Svenska Försändelser till utlandet före UPU" (2014) som i sin tur bygger på Gunnar Nilssons anteckningar. Totalt finns över 5000 försändelser listade med datum och sändande postort, många gånger med nyans. Många försändelser finns med på bild och i förekommande fall var och när det sålts.

Försändelserna är sorterade efter mottagarland, av naturliga skäl är de nordiska länderna mest omfattande. Många gånger finns det extra information om portosatser, postvägar, särskilda stämplor eller personer med omfattande korrespondens. Just denna extra information gör det väl värt att läsa boken för mer än att hitta information om ett enstaka objekt.

Extra material som SFS no 44 från 1858 som beskriver övergången från skilling banco till öre och udda försändelser. Även samlad förteckning över större antal aktuella frimärken på försändelser är extra material som kan vara intressant.

Om du är intresserad av helsaker från denna period är denna bok helt klart för dig. ●

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581–6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart. Sveriges Filatelistförbund, Glasfbergatan 8, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Var i hela världen ...?

Japanskt eller ej?

Frimärken från Japan, Kina och Korea blir ofta felidentifierade och då inte minst av säljare på våra digitala auktionssajter.

Det här visade frimärket med valören ½ sen ingår i den bruksserie som Japan gav ut under perioden 1899-1907 men det har inte använts i Japan.

Förklaringen återfinns i de två skrivtecken som är tryckta i röd färg nedtill på frimärket. Detta frimärke gavs ut år 1901 och användes på de japanska postkontoren i Kina. Japan hade även postkontor i Korea och de japanska frimärken som användes där har ett annorlunda övertryck.

Text och bild: **Christer Brunström**

ANNONS

Anmäl ditt barn till

Sveriges Frimärksungdom!

Medlemskapet kostar bara **100 kr/år**.

Detta får ni:

- Inbjudningar till aktiviteter där ni bor
- Stampes brev med en massa roligt.
- SFUNG medlemstidning, 6 nummer per år.
- Vara med i roliga och spännande tävlingar.

Startpaket

med bland annat pincett och album!

Till och med 31/12 är priset 50 kr och då ingår startpaketet! Ange kampanjkod FD2022

Gå in på hemsidan sfu.se/ bli-medlem och registrera ditt barn, eller använd QR-koden.

sfu.se

Kanske någon läsare kommer ihåg Tio i topp, ett radioprogram som sändes i Sveriges Radios P3 under åren 1961-1974, i vilket en lyssnarjury valde ut de tio mest populära låtarna inom popgenren. De presenterades sedan från nummer tio till vinnaren på plats ett. Nu gör vi samma sak, i denna serie som är tänkt att vara en sorts grundkurs i ämnet filateli. Min tanke är att spegla lite av varje med betoning på de riktigt globala frimärkskändisarna. Kanske blir någon förvånad över en del av mina val, vilket är helt naturligt, eftersom de flesta nog har sin egen privata topplista.

Berömda Frimärken

Vi inleder serien med en riktigt stor Sverigekändis på plats tio – Oscar II. Hans porträtt prydde våra svenska bruksfrimärken från 1885 till 1911, först i boktryck och sedan i vackert graverat koppartryck.

Trycktes i många exemplar

Frimärksserien kom under en period av stora förändringar i vårt land. Många flyttade till städerna och till arbete i de nya industrierna; andra valde att utvandra till Nordamerika. På det kulturella området dominerade giganter som August Strindberg. Kommunikationerna förbättrades i snabb takt och då främst genom utbyggnaden av järnvägsnätet.

Mängder av postkontor öppnades av vilka en del fick mycket korta liv. Det var också den perioden då man upptäckte vykortet och de blev snabbt ett billigt sätt att kommunicera med varandra. Portot för ett vykort var bara 5 öre medan det kostade 10 öre att skicka ett vanligt brev.

När dagens människor hittar gamla frimärken från tiden kring 1900 tror man oftast att det handlar om mycket sällsynta föremål – de är ju antika! Nu hör det till historien att antalet försändelser var enormt. Valören 5 öre trycktes i en upplaga på 723 miljoner medan 10-öresvalörens upplaga uppgick till idag otroliga 1 127 miljoner eller med andra ord mer än 1,1 miljarder exemplar. Det kanske därför inte är direkt förvånande att FACIT-katalogen värderar dessa två frimärken i stämplat skick med bokstaven M vilket betyder massvara.

Stämpelein är avgörande

Sedan länge är Oscarsmärkena enormt uppskattade bland svenska frimärkssamlare och många auktionskataloger har sida upp och sida ner med avbildningar av sådana frimärken. Men det är inte själva porträttet av regenten som är av intresse utan stämpelavtrycket som kan förvandla ett frimärke av massvarutyp till ett riktigt värdefullt och eftertraktat objekt.

Stämpelavtrycket måste dock vara välcentrerat och tydligt visa ortens namn och datum. Allra helst skall frimärket ha stämplat på något av de ovan nämnda postkontoren som endast var verksam under några få månader eller år och som stängdes eftersom postmängden var obetydlig.

Bondersbyn i Norrbottens län hade postkontor från 1908 till 1910. Enligt FACIT Postal värderas att vackert exemplar av ett Oscarsmärke med denna stämpel till hela 3 000 kronor. En titt i katalogen visar att det finns ytterligare ett antal orter med liknande extremt sällsynta stämpelavtryck. Här är det alltså läge för skattjakt (vilket också många samlare ägnar sig åt).

I allmänhet väljer man att samla ett mera begränsat område, oftast ett län eller landskap. Normalt monteras frimärkena i alfabetisk ordning på albumblad. Tyvärr tillhör denna typ av samlingar de minst intressanta på utställningar.

Otandat provtryck
av Oscar II 10 öre

Oscarsmärke stämplat i
Gropptorp i Södermanland.
Postkontoret öppnades
den 5 maj 1885.

Kanske förvånar det någon att jag valt bruksserien med Oscar II som motiv för att inleda serien Berömda frimärken men motivet är extremt känt och uppskattat bland svenska frimärksamlare oberoende av om de samlar ortsstämplor eller inte.

En samlare i något annat land än Sverige skulle inte placera dessa frimärken på listan över världens mest berömda frimärken. De kanske inte ens känner till att de existerar. Ur svensk synvinkel är de tillräckligt betydelsefulla för att förtjäna sin placering på topplistan.

Text och bilder: **Christer Brunström**

Topplistan, översikt:

1) ?	6) ?
2) ?	7) ?
3) ?	8) ?
4) ?	9) ?
5) ?	10) Oscar II

ANNONS

Facit Sverige 2023

En perfekt
julklass!

FACIT Sverige 2023 är på 384 sidor och uppdaterad med de senaste utgivna frimärkena fram till och med 25 augusti 2022. Katalogen bjuder på många tips och vackra avbildningar av frimärken, frankeringsetiketter, förstadsbrev, miniark och mycket mer. Det ingår även en gåva från Postnord som är ett stämplat block "Marinen 500 år".

Nyheter:

- Frimärksprodukter utgivna av posten är nu *prissatta* samt uppdaterade.
- Sveriges Helsaker är uppdaterade och innefattar nu även de Militära helsakerna, vilka också är uppdaterade.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Facit Sverige 2023

Recenserad av Christer Brunström

Oftast beskrivs FACIT Sverige (även känd som Lilla Facit) som en baskatalog över den svenska frimärksutgivningen och det är på många sätt en korrekt beskrivning. Katalogen listar samtliga svenska frimärken från 1855 fram till utgivning-
en den 25 augusti 2022. I katalogiseringen anges enbart utgivningsår men de exakta utgivningsdagarna hittar vi i avsnittet Förstadagsbrev.

Som bekant går det inte längre att blöta loss frimärken med hjälp av ett vattenbad. Dessa frimärken redovisas i en ständigt ökande förteckning direkt efter katalogdelen.

Våra tjänste-, lösen- och militärmärken redovisas på samma förenklade sätt som våra vanliga frimärken. Men det finns trots allt många katalogiseringar av mycket speciella utgåvor som turistportomärken, tidningsfrimärken, frankeringsetiketter och liknande.

En nyhet i den nya utgåvan är en omfattande redovisning av Motivblad och andra samlarprodukter utgivna av Posten.

När vi sedan kommer till avsnittet Sveriges Helsaker ändrar katalogen helt karaktär. Den blir nu synnerligen specialiserad. Ansvariga för just detta avsnitt har Staffan Ferdén och Lennart Daun varit. Även avsnittet om militära svarsmärken och militärbrev har en mycket omfattande behandling signerad Jan-Ove Brandt och Richard Bodin och här har man definitivt lämnat konceptet baskatalog.

Från 1968 till 1986 gav Posten ut tio olika aerogram med förutbetalt porto. De är än idag mycket prisbilliga både postfriska eller med förstadagsstämpel. Men om man vill inkludera dessa aerogram med bruksanvändning blir det genast en helt annan historia. De har ju spritts till adressater över hela världen och de är numera tämligen ovanliga. I den nya Facitkatalogen värderas dessa bruksförsändelser till mellan 175 och 350 kronor.

Katalogen avslutas med en katalogisering av de tre första perioderna av svensk privat lokalpost. Den har reviderats av Gertrud Almquist-Bois och Leif Bergman, några av de ledande experterna på området.

Prismässigt har det nog inte hänt speciellt mycket i den nya katalogen. Man måste hela tiden tänka på att angivna katalogvärden gäller frimärken av mycket god kvalitet. Av det mer vardagliga materialet kan nog konstateras att flertalet säljare ofta ger mycket kraftiga rabatter i förhållande till de redovisade katalogvärdena.

På det hela taget är det en mycket användbar baskatalog över svensk frimärksutgivning och som bonus får man mängder av specialiserad information om olika områden. Liksom övriga utgåvor i FACIT-serien är katalogen inbunden och försedd med läsband. Totalt omfattar den tvåspråkiga katalogen (svenska/engelska) 384 sidor i färg.

Huvudredaktör för FACIT Sverige är Gunnar Lithén och det är han som håller i alla trådarna. Med katalogen följer ett förstadagsstämplat block Svenska Marinen 500 år – en gåva från PostNord. Det finns följaktligen många anledningar att snarast köpa den nya FACIT Sverige 2023. ●

•••••
Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart. Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergratan 8, 125 45 Älvsjö. Tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu.

Mer än 300 000 frimärken på www.mimir.se!

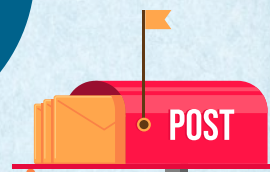
Du kan lätt få fram just det du samlar på om du trycker på "Sök frimärken" och fyller i ett eller flera alternativ i tabellen. Du kan till exempel få fram Brittiska kolonier i Afrika före 1920 endast stämplat, eller hundar från Europeiska länder ** efter 1990.

Resultatet blir en kronologiskt sorterad lista – och du slipper bläddra bland en massa ointressanta objekt.

Du behöver inte vara inloggad för att se på lagret. Där finns massor att välja på – över 90.000 objekt!

Beställ för mer än 500:- och minst fem "rabattgrundande" objekt (vilket är nästan alla), så får du automatiskt rabatt. Köp för mer så ger vi ännu mer rabatt!

Har du inte tillgång till internet kan du få en personlig prislista på vilket land eller motiv som helst på posten!

Adress: Svartensgatan 6 NB, Stockholm
Telefon: 08-381323

Välkommen till Mimir! • www.mimir.se

Frimärks- och vykortsmässa

Save the date!

9 september
kl. 10–17

Aggarpsskolan, Svedala
www.sufs.se/sis

**Stamps
in Svedala**

Döda frimärksländer – 6

Text och bilder: **Christer Brunström**

I avsnitt 5 av denna serie nämnde jag att jag nog tvingas återvända till bokstaven A, även om det denna gång handlar om länder och områden med B som begynnelsebokstav. Så vi börjar med Arad, för att sedan fortsätta på den inslagna vägen.

Arad

På frimärkena från Arad finns just det namnet inte med. Det handlar om ungerska frimärken som fått övertrycket Occupation française (= fransk ockupation) och det har naturligtvis sin lilla historia.

Efter första världskriget var läget i Central-europa minst sagt komplicerat och åtskilliga länder gjorde anspråk på samma territorier. Ett sådant konfliktområde var Arad, en stad och ett län i dagens Rumänien vid gränsen till Ungern. År 1919 ockuperades det omtvistade området av franska styrkor under en kortare period.

Med start den 1 maj 1919 började ungerska frimärken övertryckta Occupation française att säljas. Totalt blev det runt 55 olika frimärken. Tyska MICHEL informerar att flertalet stämplade frimärken är orderstämplade eftersom ytterst få kom till användning. Det finns naturligtvis äkta bruksbrev men de är mycket ovanliga.

I stort sett alla frimärken från Arad har förfalskats och det gäller även de med låga katalogvärden. Man kan nog utgå från att flertalet av de frimärken från Arad som man träffar på är just falska. Trots detta är märkena eftersökta och de brukar alltid uppnå goda priser på våra digitala auktionssajter. Ibland kom övertrycket upp och ner som i det här visade exemplet.

Efter denna komplettering återvänder vi till nya men "döda" frimärksområden på B.

Basel

Basel är en stad och en kanton i norra Schweiz på gränsen till både Tyskland och Frankrike. Den 1 juli 1845 blev Basel ett av världens första områden att ge ut frimärken. Man nöjde sig med ett enda frimärke som fick valören 2½ rappen. Totalt trycktes 40 000 märken.

Motivet är en brevduva vilket har gett frimärket smeknamnet Baselduvan. Frimärket hade ett för den tiden mycket avancerat tryckförfarande eftersom det uppvisar tre olika färger och dessutom är duvan i relieftryck.

Här handlar det om en av de stora rariteterna inom världsfilatelin och frågan är hur vi samlare med mera modesta ekonomiska resurser skall kunna inkludera märket i våra album. Kanske är lösningen ett faksimil?

Det hör också till historien att Baselduvan har förfalskats av specialister på detta ljusskygga område varför rådet här är att se till att det finns äkthetsintyg om man nu funderar på att investera i ett sådant frimärke.

Batum

Frimärkslandet Batum var ytterligare en konsekvens av första världskriget. Hamnstaden Batum ligger vid den östra delen av Svarta havet och ingår idag i Georgien. I december 1918 ockuperades Batum och området däromkring av britiska styrkor. Från 1919 till ockupationens slut i juli 1920 hann man med runt 65 olika frimärken. En stor del är övertryck på ryska frimär-

ken. Batums frimärken har förfalskats i mycket stor omfattning.

Batumi (dagens stavning) är huvudstad i Adsjarien, en delrepublik i Georgien. Staden lever på turism och sin spelindustri. Frimärken

från 1990-talet med landsnamnet Batumi hör till kategorin bluff och båg.

Bayern

Kungariket Bayern med München som huvudstad gav ut sitt första frimärke år 1849. Frimärket var tryckt i svart färg och det hade valören 1 kruz. Det var det allra första frimärket från hela det tyska området.

Även efter Tysklands enande år 1871 fortsatte Bayern som självständigt postområde. Efter första världskriget blev Bayern republik och den 31 mars 1920 upphörde landet som eget postområde med separat frimärksutgivning.

Bayern hade en omfattande frimärksutgivning och flertalet utgåvor är än idag billiga i inköp men det finns åtskilliga undantag. År 1912 gav Bayern till och med ut ett halvofficiellt flygpostfrimärke. Det är ett land som kan specialsamlas eftersom det finns väldigt många varianter av olika slag. Här rekommenderas ett närmare studium av Deutschland Spezial-Katalog från MICHEL.

Bengasi

Liksom många andra europeiska länder hade Italien åren kring 1900 stora koloniala aspirationer som först huvudsakligen riktades mot norra Afrika. Det som lockade var Libyen som var en del av det Ottomanska väldet. År 1901 inrättades ett italienskt postkontor i staden Bengasi i provinsen Cyrenaica och man gav ut ett frimärke med valören 1 piaster. Tio år senare kompletterades det med ytterligare ett frimärke.

Som frimärksområde gav Bengasi endast ut två olika frimärken.

Bengasi ligger i den östra delen av Libyen och är en av landets två huvudstäder tillsammans med Tripoli.

Bergedorf

För några år sedan besökte jag Bergedorf som idag är en stadsdel i den tyska storstaden Hamburg. Den lilla staden blev filatelistiskt ryktbar år 1861 då man gav ut fem frimärken i olika storlekar och med stadens vapen som motiv. Då hade Bergedorf bara något över 2 000 invånare.

Den lilla staden hade ägts gemensamt av hansestäderna Hamburg och Lübeck sedan 1420 och den hade en viss betydelse som postort. År 1867 köpte Hamburg ut Lübeck och året efteråt upphörde Bergedorf som eget frimärksområde.

Brev frankerades med frimärken från Bergedorf är riktigt ovanliga men man träffar ofta på den lilla stadens frimärken. Nu är det tyvärr så att frimärkshandlare lät tillverka nytryck av dessa frimärken och de har fått stor spridning. För att ytterligare komplicera situationen har frimärkena också förfalskats vilket säkerligen har påverkat samlarnas intresse för detta kompakta frimärksområde.

Den här gången handlade det mycket om städer som i princip har varit frimärksområden under i allmänhet kortare tidsperioder och av helt olika anledningar. ●

Pohutukawa

– Nya Zeelands julträd

Pohutukawan har kommit att bli Nya Zeelands julträd, då det blommar vid jultiden i början av sommaren. Den första kända publicerade hänvisningen till Pohutukawa som julträd är från 1857, då blommorna var en del av bordsdekorationerna på en fest. I dag sjunger många skolbarn om hur "the native Christmas tree of Aotearoa fills their hearts with aroha". (Aotearoa är det maoriska namnet på Nya Zeeland (egentligen Nordön) och aroha kan i detta fall närmast översättas med "glädje".)

Man lägger särskilt märke till trädet när det är översållat av röda blommor. En tidig och riklig blomning sägs spå en varm och bra sommar. Pohutukawa med det latinska namnet *Metrosideros excelsa* är vintergrön och tillhör myrtenväxterna. Den växer företrädesvis nära kusten på Nordön. Trädet är snabbväxande när det är ungt, men då det senare breder ut sig både på bredden och höjden, kan det bli till besvär om det har planterats i en miljö som inte tillåter detta, exempelvis längsgator. Pohutukawan brukar växa upp till en höjd av 20 meter med stammar som kan bli 2 meter i diameter. Kronan breder också ut sig 20 meter. De största exemplaren som omnämns i litteratu-

ren hade en krona som bredd ut sig 50 meter i diameter. Trädet växer ofta med flera stammar, som också kan växa horisontellt.

Blomningsperioden börjar i november och sträcker sig in i januari med den rikligaste blomningen i december strax före jul. Varje blomma har en pistill och runt denna utvecklas 20-30 ståndare. Mängden ståndare ger blommorna den borstlika runda formen. När dessa sedan har tjänt sitt syfte och faller av, blir de liggande som en röd matta under trädet. De små fröna sprids av vinden i mars-april. Insamling av frön sker i olika projekt för att hjälpa träden att sprida sig. "Project Crimson" är ett av dessa projekt som

engagerar nyzeeländarna i pohutukawans överlevnad.

Naturligtvis har pohutukawan fått pryda både frimärken och vykort i Nya Zeeland. För att nämna några exempel, så har den ofta fått en plats på landets julfrimärken. Framärket med valören 35 c som gavs ut till julen 1979 visar en pohutukawa i havsbandet (bild 1). Det finns dessutom med som motiv på ett julfrimärke från 2010 då man firade julfrimärkets 50-årsjubileum, men då hade valören stigit till \$1.90. På julfrimärket från 1997 är det de röda blommorna i mitten av märket som fångar blicken (bild 2). 1972 var det en enda spretig blomma medan de 2006 hade blivit fyra stjälkar i ett hjul.

Helt ensam fick pohutukawan breda ut sig på endollarmärket 1996. Det finns också i häften om fem märken.

2012 presenterades inhemska träd på landets frimärken. De fem märkena visar träden, deras blommor och frön. Pohutukawan har fått plats på den lägsta valören 60 c. När man sedan gjorde ett minnesblock med tre märken av de inhemska träden till frimärksutställningen i Indonesien 2012, så var huvudmotivet en pohutukawa (bild 3).

Den har också varit ett inslag i landskapsbilden på frimärken som har haft Nya Zeelands natur som motiv. På vänstra delen av ett häftesblock från 1992 kan man se ett blommande träd. På de märken som 1986 gavs ut med kustmotiv hittar man en blommande pohutukawa på valören 65 c. Det finns naturligtvis fler att hitta om man granskar de frimärken som har utgivits genom åren och med frimärksutgivningen har man i Nya Zeeland varit frikostig.

Text och bilder: Karl-Olof Hallman

Bild 1

Bild 2

Vykort med julträdet

Bild 3

Förstadsbrev från 1996

Astrid Lindgrens jul

Frimärksbilder: © Postnord Frimärken

Text: Arne Karlsson

De senaste årens svenska julfrimärken har haft barnteckningsliknande motiv som inte riktigt väcker mitt intresse. Men den som bunkrat upp med äldre julpostutgåvor finner motiv som inbjuder till utblickar och jämförelser mot förlagor.

Jul 2007

Julfrimärken 2007 uppmärksammade att det var 100 år sedan Astrid Lindgren (1907-2002) föddes. I Bulletin nr 5, 2007 säger Posten Meddelande AB:

”Tre av Astrids flickor, Madicken, Lotta på Bråkmakargatan och Pippi Långstrump finner vi på årets julfrimärken för inrikes post.”

Men det stämmer inte riktigt! Madicken finns inte på frimärke, utan det är hennes lillasyster.

I ett frimärkshäfte benämnt *Se, det snöar!* finns fyra motiv, som hämtats ur bilderböcker illustrerade av Ilon Wikland. Två märken återger motiv ur *Barnen på Bråkmakargatan*. På Krukmakargatan bor en familj där fadern med tanke på de tre livliga barnen anser att gatan borde ha namnet Bråkmakargatan. Astrid har gjort minstingen Lotta till huvudperson.

Ett märke visar snöbollskastning ur *Barnen på Bråkmakargatan*. Längst till höger i förgrunden Lotta, till vänster storebror Jonas och till höger i bakgrunden storasyster Mia-Maria.

Ett märke återger episod ur *Visst kan Lotta nästan allting*. Familjen på Bråkmakargatan har inte fått tag i någon julgran. Från en förbipasserande lastbil ramlar en gran som Blomgren hjälper Lotta att binda fast på en kälke. Lotta bär med sig äls-

Vid jämförelse med bild i *Visst kan Lotta nästan allting* har frimärket försetts med snöfall för att leva upp till frimärkshäftets benämning *Se, det snöar*.

kade tygdjur grisen Bamsen, som Lottas mamma har sytt åt henne.

Häftets två övriga motiv är hämtade ur Madickens berättelse, men vi ser som sagt inte Madicken på något frimärke. Berättelsen har titeln *Titta, Madicken, det snöar*. Det är Madickens lillasyster Lisabet som är ute på äventyr. När Lisabet står utanför en butik ser hon Svenssons lille Gustav som står på medarna till en passerande släde och ropar: ”Det här törs inte du!”

Lisabet provoceras och hoppar upp på medarna till en annan passerande släde. Lisabet blir lämnad ute i snön tills hon blir räddad och får lifta med herr och fru Hansson i Kullebo som kommer med sin släde.

Lisabet ser hur Svenssons lille Gustav åker på medarna.

Frimärksbild har koncentrerats till vintriga byggnader i Ilon Wiklands illustration. I boken "Titta, Madicken det snöar" syns även den släde där Lisabet åker nedbäddad efter äventyrlig utflykt.

Utgåvan 2007 innehöll också ett rullfrimärke: Pippi är lätt att identifiera där hon och apan Herr Nilsson ligger på golvet och bakar pepparkakor efter förlaga av Ingrid Vang Nyman (1916 – 1959) i *Känner du Pippi Långstrump*. I det lilla frimärksformatet har viss förenkling skett, bland annat i antalet kakor på bakplåtarna.

©Ingrid Vang Nyman/Astrid Lindgren Aktiebolag

Förlagan till frimärket "Pippi bakar" är mer detaljrik än vad som återges i frimärket

Rullfrimärket och de fyra häftesmärkena fick en gemensam förstadsstämpel. Stämpeln återger en kärve med en fågel. Bulletin nr 5 ger ingen presentation av stämpelmotivet. Det föresvävade mig att det borde vara något Astrid Lindgren-

Utgåvans FDC-stämpel med en fågel i kärve utgör utsnitt ur illustration i *Alla vi barn i Bullerbyn*.

©Ingrid Vang Nyman/Astrid Lindgren Aktiebolag

motiv. Jag frågade en genomklok kulturvän som framkastade Bullerbyn. Det verkade ologiskt eftersom Bullerbyn inte förekommer på årets märken. Vid läsning av Bullerbyböckerna finner jag att det är detalj ur *Alla vi barn i Bullerbyn*, avsnittet *Snart blir det jul*.

Postens Motivblad

Madicken är huvudperson i familjen på Juni-backen. Hon har verklighetsbakgrund. Astrid och Madicken blev vänner för livet. De följde varandra även i yrkesval. Den vuxna Madicken – förlagsredaktör Anna Maria Fries född Ingeström (1907–1991) – har presenterats av Margareta Strömstedt i *Astrid Lindgren – en levnadsteckning*. Madickens pappa var i verkligheten bankdirektör, i böckerna tidningsredaktör. Madicken finns inte på frimärken, men Motivbladet till utgåvan *Jul 2007* återger en bild som saknas i vissa samlingsvolymerna: *Madicken spanar efter sin försvunna syster Lisabet*.

Motivblad där Madicken spanar efter sin försvunna lillasyster.

Madicken finns litet överraskande i ytterligare ett Motivblad. År 1996 var *Berömda Kvinnor* tema för årets så kallade Europafrimärken. Sverige valde ut två kvinnor: Astrid Lindgren och Karin Kock (1891 – 1976), som var landets första kvinnliga statsråd och Sveriges första kvinnliga professor i nationalekonomi. För kringutgåvor blev det tonvikt på Astrid Lindgren. Utgåvans Motivblad visar då Lisabet som har kommit hem efter sin äventyrliga utflykt och Madicken bjuder på en stärkande måltid.

I Motivblad sitter Madicken till höger mitt emot lillasyster Lisabet. Hunden Sasso spanar på de två flickorna.

Ilon Wikland har troget följt Astrids berättelse och återger ett snöväder enligt vykort K. Hjelm Förlag AB nr 16544. Snöflingorna har eliminerats vid överföring till frimärke.

Britta och Anna med farfars gran möts av Olles hund Svipp.

Jul 2005

Tre ursprungliga böcker om Bullerbyn har svart/vita illustrationer av Ingrid Vang Nyman. År 1963 färgillustrerade Ilon Wikland bilderbok *Jul i Bullerbyn*, ur vilken förlagor hämtades för fem Julfrimärken 2005. Bilderboken har utgivits i flera upplagor med varierande omlagsbild. Motiven på vissa av frimärkena följer ganska noga bilderna i boken medan motivet på häftesomslaget och motiven i några frimärken har man förhållit sig ganska fritt till de bilder som finns i bilderboken.

Några bilder i *Jul i Bullerbyn* finns utgivna som vykort, som jag i två fall använt som illustration för jämförelse.

Bokens berättare Lisa och hennes storebröder Lasse och Bosse från Mellangården ger sig ut i snövädret för att lämna över julklappspaket till sina lekkamrater i Norrgården och Sörgården.

På julaftonsmorgon smyger Lisa och storebröderna Lasse och Bosse ned till julpyntat rum enligt vykort K. Hjelm Förlag AB nr 16573. I frimärket har gjorts ganska kraftiga ingrepp i form av förenkling och omflyttning av motivelement.

Frimärke från en illustration av Ilon Wikland med Anna och Britta som lackför-seglar julkappar och lackdoften sprider sig över hela Norrgården. Frimärket förhåller sig väldigt fritt till den

ursprungliga illustrationen. I frimärket endast Britta och föremålen har omdisponerats.

Olles lillasyster Kerstin är ute och provar skidor. I frimärket har Kerstins kroppshållning samt klädsel reviderats jämfört med illustrationen och hon har fått sällskap av Olles hund Svipp.

Utgåvans FDC-stämpel har hämtat motiv från den ljusstake som Britta använder då hon lackförseglar julkappar.

Utgåvans häftesomslag har utformats med viss frihet från bild i *Jul i Bullerbyn*.

Ilon Wikland

Flertalet presenterade förlagor har Ilon Wikland som upphovsperson. Ilon har relaterat att hennes estniska barndom hade stor överensstämmelse med Astrids värld.

Nationalföreningens julbrevmärken som utgivits åren 1904-2003 till stöd för Hjärt- Lungfonden hade år 1984 tio olika motiv av Ilon Wikland med temat *Barnens jul*.

Under många år hörde det till tradition att förse julkort och jultext med Nationalföreningens julbrevmärken. År 2004 fyllde julbrevmärket 100 år. Man hade då förväntat sig ett särskilt uppmärksammande och det blev genom att utgivningen upphörde! Från Nationalföreningen uppgav man att utgivningen upphörde beroende på nedläggning av postkontor, som innebar att man tappade sin huvudsakliga försäljningskanal. Att Nationalföreningen upphört med utgivning kan också bero på att riktiga brev och kort är utrotningshotade. Den digitala världen breder ut sig. Ilon Wiklands julbrevmärken 1984 hade motiv inspirerade av Astrid Lindgrens sagovärld och Ilons egna barndomsminnen. ●

Två av tio motiv av Ilon Wikland ur Nationalföreningens utgivning av julbrevmärken 1984.

Tidigare års valörlösa *frimärken* med text *Julpost* kan användas som porto även för senare års jultext. Tidigare *frimärken* med text *Julpost* med valör kan användas som kompletterande frimärke med påtryckt valör. För normalbrev kan valörlöst *Julpost*-frimärke kompletteras med 1 krona.

NorrPhil 2022

NorrPhil 2022 4-6 november blev, precis arrangören Norrorts FF och huvudsponsorn Philea hoppats, årets frimärks- och vykortseven i Sverige. Men det blev också en stor folkfest. Runt 1 500 personer hade tagit sig till utställningslokalerna i Tibble Gymnasium, Täby – trots det tidvis dåliga vädret. Posten Frimärkens tidigare chef Britt-Inger Hahne invigde utställningen som innehöll hela 350 ramar.

Störst intresse tilldrog sig brevet "Alexandria Blue Boy", ett hemligt kärleksbrev mellan två syslingars förbjudna kärlek på 1800-talet i USA. Det faktum att brevet visades upp i Täby medförde att såväl SVT som TV4 samt SR var på plats och berättade om brevet och utställningen. Det skrevs också om arrangemanget och brevet i ett stort antal dagstidningar och det blev även ett inslag i SVT "Landet Runt" helgen efter utställningen. Att "Alexandria Blue Boy" är något extra märktes också på tillströmningen då många efterfrågade var brevet fanns. Vissa besökare tog även chansen att få goda råd om sin gamla eller ärvda samling.

pris tilldelades Staffan Ferdén för hans kunskaper i exponatet "Carte Postal" The Postcard Phenomenon, in Sweden and to foreign destinations 1871-1921, 95 poäng. Alla resultat kan läsas på www.sff.nu samt på www.norrphil2022.se.

Dessutom visades flera mycket bra inbjudna exponat, bl a Göran Perssons "The 4 Skilling Banco", Mats Ingers "Lower Denominations 1855-63 – Traditional Philately in the Context of Postal History" och Mathilda Larssons "The Magic World of Harry Potter". Mats Ingers presenterade också sin nyttgivna bok med samma ämne vid ett särskilt seminarium. Han tilldelades också en belöning ur Karl-Erik Stenbergs Minnesfond vid utställningsbanketten för framstående insatser inom filatelin.

Foto: Ulf Nilsson

Jonas Hällström med brevet "Alexandria Blue Boy".

Juryns ordförande var Richard Bodin och inbjuden att delta i juryn var Lars Peter Svendsen från Danmark, en internationellt erkänd domare. Utställningens finaste pris "Philea Award" och Juryns gratulationer tilldelades Jan-Olof Ljungh för "NDP items sent to Overseas Destinations 1868-1871" som fick hela 96 poäng. SFFs special-

Foto: Ulf Nilsson

Mats Ingers emottar diplom från Karl-Erik Stenbergs minnesfond.

Arrangören testade dessutom en nygammal idé – en debutantklass. Fem utställare, som aldrig tidigare gjort ett utställningsexponat fick, med en utställningsram till förfogande, visa upp ett

första försök till ett exponat. Resultatet blev fem väldigt olika samlingar som samtliga lovade gott och som kan utvecklas vidare. Utställarna fick feedback på sina exponat av en erfaren utställare. Stort beröm till de fem som vågade prova sina vingar. Det här är ett bra sätt att rekrytera nya utställare med nya och friska idéer.

På lördagskvällen hölls sedvanlig bankett med Palmarès. Vid denna passade Svenska Filatelist Förbundets ordförande Rikard Azelius att, förutom att tacka arrangören och alla volontärer, antyda att fler utställningar är i faggorna, då med förbundets aktiva medverkan. Vid prisutdelningen erhöll Mats Söderberg en förbundets Guldmedalj för sina insatser som arrangör och Jan-Ove Brandt fick Bronsmedalj för sitt arbete som utställningens kommissarie. Även de tidigare arrangörerna för Eslöv fick medaljer retroaktivt då i glädjen att kunna hålla en utställning missades denna detalj. Förbundets finaste utmärkelse, Wallbergmedaljen, tilldelas Gunnar Lithén.

Under utställningen passade SFF på att värva flera medlemmar som alla nappade på det fina erbjudandet som inkluderade Bo Dahlners fina bok Bandmärken. Även litteratur var efterfrågad

och många passade på att komplettera sin litteratursamling. Även gamla medlemmar kunde uppgradera till guldmlemskap som funnits tidigare men nu uppgraderats med nya förmåner som tillgång till stämpeldatabasen och arkiv med gamla nummer av filatelisten

På plats fanns också ett 15-tal handlare och auktionsföretag, tre postföretag (PostNord, Åland och Färöarna), experter för rådgivning mm. Helgen kryddades med auktioner samt intressanta föredrag och seminarier. Dessutom hade Norrorts Frimärksförening ett omfångsrikt "bokbord", där äldre och nyare filatellitteratur såldes med rykande åtgång. NorrPhil 2022 blev nog den framgång som filatelin behöver efter stiltjen orsakad av Covid 19.

Fotnot. Två veckor efter NorrPhil 2022 genomfördes en återträff för alla volontärer som varit med och jobbat inför- och under utställningen. 30 av dem kom till återträffen som, förutom en lunch, innehöll avtackning för samtliga samt en utvärdering av erfarenheten från utställningen. Det här var en värdefull kunskapsinsamling och Norrort FF rekommenderar initiativet för alla framtida arrangörer.

Text: Ulf Nilsson och Mats Söderberg

Foto: Mikael Blomquist

Ungdomar bland frimärksklippen i Sfu:s monter.

Foto: Ulf Nilsson

Debutant Therese Larsson och Lars Sjööblom.

Foto: Ulf Nilsson

Mats Söderberg, ordförande.

Foto: Ulf Nilsson

Britt-Inger Hahne inviger.

Foto: Ivar Horst

Elisabeth och Lars-Håkan i Sfu:s monter.

På gränsen – Morokulien

Ibland kan landsgränser vara mer eller mindre oöverstigliga hinder. Men i andra fall kan de vara nästintill omärkbara. Gränsen mellan Sverige och Norge är för det mesta av den senare typen. Människor reser över landsgränsen utan att tänka så mycket på det. Det enda som kanske märks är ett farthinder i gatan och en hastighetsbegränsning förbi tullstationen. Det första man märker när man kör över gränsen med bil är att mittstrecken i vägen är vita på den svenska sidan och gula på den norska.

Mycket samarbete sker mellan kommunerna och regionerna på respektive sida av gränsen. Under många år åkte svenskar över gränsen för att handla margarin, socker och annat, som var billigare i Norge. Idag går trafiken åt motsatt håll. Norrmännen åker till Sverige för att köpa kött, läsk och alkohol.

I oktober 1959 lanserade Lennart Hyland och Randi Kolstad ett gemensamt svensk-norskt "projekt" som lämnat diverse filatelistiska spår efter sig. I radioprogrammet "Över alla gränser" uppfanns mikronationen Morokulien. Nationen utgör ett sex hektar stort område på respektive sida av gränsen några mil nordväst om Arvika i Värmland. Sedan 1914 fanns ett fredmonument på platsen (bild 1).

3 oktober erkände Sveriges och Norges statsministrar, Tage Erlander och Einar Gerhardsen, Morokulien som Nordens nya stat. Livslängden bestämdes till en vecka. Senare fick det beteckningen radioriket och i radion sändes ett underhållningsprogram, som hette Morokulien, på fredags- och lördagskvällarna ända fram till julen 1959.

Namnet Morokulien kommer från det norska ordet moro och det svenska ordet kul som ju har samma betydelse. Det var svenske radioprofilen Bertil Perrolf och norske "Margarinkongen" Per Løken från Magnor

som hittade på namnet. Løken gjorde sig en förmögenhet på att sälja bland annat margarin till svenskar.

Redan från starten fick Morokulien en egen specialstämpel som kunde användas för att stämpla både svenska och norska frimärken. Ett eget "frimärke" gavs även ut. Det fanns till och med möjlighet att skicka rekommenderade brev. Här använde man blanka norska rek-etiketter som stämpelplats Morokulien (bild 2). Postverksamheten i Morokulien sköttes till att börja med av Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen.

Den tillfälliga postanstalten stängde den 20 december 1959. Men den 24 juni 1960 öppnades den igen. Den första föreståndaren på posten var den ungerska flyktingen Vera Keresztes. Då användes en stämpel av typen Nst 59b på post-

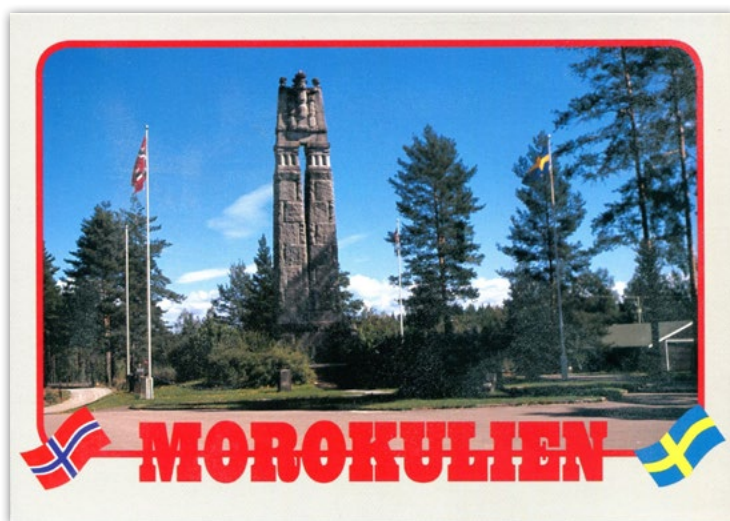

Bild 1

stationen (bild 3) och från slutet av 1987 en stämpel av typen Nst 61 (bild 4). Senare har också en stämpel av typen Nst 64 använts. I denna stämpel ser man en avbildning av fredsmonumentet i Morokulien (bild 5).

Sedan 1990-talet fanns posten i turistbyrån. Denna byggnad var väldigt speciell då ena hal-

van ligger i Sverige och den andra i Norge. På våren 2020 stängde turistbyrån i Morokulien på grund av att gränsen mot Norge stängdes när Covid-19-pandemin slog till och inga turister kunde passera. Därmed upphörde postverksamheten som funnits i Morokulien i drygt 60 år.

Text och bild: Mikael Blomquist

▲ Bild 2

Bild 3 ▶

▼ Bild 5

Bild 4

Nordiska frimärken

- nya utgåvor

Sverige

12 januari 2023

Hej hej!

Häfte: 10 frimärken, 10 motiv

Illustration: Owe Gustafson

Inrikes brev

Format frimärke: 36,6 x 26,5 mm

Drottning Silvia 2023

Rulle: 100 frimärken, 1 motiv

Design: Daniel Bjurgård

Foto: Anna-Lena Ahlström

Valör: 30 kr

Rullfrimärke

Format: 26,5 x 26,25 mm

Drottning Silvia 2023

Hej hej!

Sverige under 500 år

Sverige under femhundra år

Häfte: 5 frimärken, 5 motiv, 30 kr

Rulle: 100 frimärken, 1 motiv, Inrikes brev

Design: Eva Wilsson. Illustration efter foton: Graham Samuels

Foto: Kalmar slott: Jörgen Tannerstedt, Nordiska museet:

Alexander Asall, Strykjärnet: Peter Holgersson,

Själévads kyrka: Robbin Norgren

Format häftesfrimärken: 49,1 x 26,5 mm,

Format rullfrimärken: 36,6 x 26,5 mm

Souvenirark: 4 frimärken, 1 motiv, 30 kr

Format frimärken souvenirark: 50 x 30 mm, Mått souvenirark: 130 x 157 mm

Här hittar du mer information: www.postnord.se/om-oss/om-frimarken

Frimärke i souvenirark

Åland

4 januari 2023

Ferguson TES20, 1955

Fotograf: David Lundberg

Upplaga: 45 000

Valör: 1,80 €

Ferguson TES20, 1955

Fordson Super Major, 1960

Fordson Super Major, 1960

Fotograf: David Lundberg

Upplaga: 45 000

Valör 2,90 €

Här hittar du mer information: <https://alandstamps.com/collections/frimarken>

Danmark

2 januari 2023

Arkitektur

Foto: Helene Høyer Mikkelsen / Realdania

Stad & Byggnad (Thisted och Fredericia)

Bakgrund miniark: Riksarkivet

Illustration: Bertil Skov Jørgensen

Grafisk design: PostNord Frimärken/Ella Clausen

Format miniark: 130 x 70 mm, Format frimärken: 30 x 24 mm

Handarbete

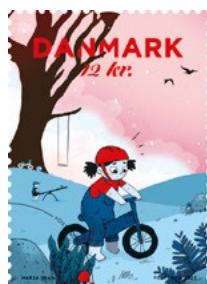
Handarbete: Annette Ørts Hansen (customizing), Karen Marie Dehn (frihandsbroderi), Mette Wendelboe Okkels (stickning), Jeanette Bøgelund Bentzen (virkning) och I Tråd Med Verden (sömnad)

Foton: Carsten Andersen, Grafisk design: PostNord Frimärken/Ella Clausen, Format: 26,5 x 26,25 mm

Vardagscykling

Konstnär: Maria Tran, Grafisk formgivning: PostNord Frimärken/Ella Clausen, Format: 26,5 x 36,6 mm

Här hittar du mer information: www.postnord.dk/filateli/frimarkeprogram

Finland

18 januari 2023

En viktig vän

Konstnär: Hanna-Maria Mainelakeus. Ark på tio frimärken med fem olika inrikes fixvärdemärken.

En viktig vän

Blommornas språk

Design: Konstnär Kreetta Järvenpää. Ark på tio frimärken med två olika inrikes fixvärdemärken.

Blommornas språk

Arabia 150 år

Grafisk design: Ilkka Kärkkäinen. Ark på tio frimärken med två olika inrikes fixvärdemärken.

Arabia 150 år

Den gyllene gåvan

Den gyllene gåvan

Design Klaus Welp. Ark med 10 inrikes fixvärdemärken.

Här hittar du mer information: www.posti.fi/sv/privat/posti-blogg/frimarken

Facits numrering av svenska frimärksutgåvor

Utgivna 2022-11-03

Utgåva	Beskrivning	Valör	Facit nr
2022 En magisk jul	Fågel och godis	Julpost	3444
2022 En magisk jul	Två lekande barn	Julpost	3445
2022 En magisk jul	Fågel över hus	Julpost	3446
2022 En magisk jul	Barn i kälke	Julpost	3447
2022 En magisk jul	Tre barn	Julpost	3448
2022 En magisk jul	Tre barn och fågel	Julpost	3449
2022 En magisk jul	Snögubbe	Julpost	3450
2022 En magisk jul	Sparkåkande barn	Julpost	3451
2022 En magisk jul	Fågel och paket	Julpost	3452
2022 En magisk jul	Ljuslykta	Julpost	3453
2022 En magisk jul	Häfte 1 x 10 (3443-3453)		SH134
2022 En magisk jul	Motivblad		
2022 En magisk jul	Fågelpost	Brev	3454
2022 En magisk jul	Motivblad		Mb495
2022 En magisk jul	FDC		
Vintermagi	Isrosor	Brev	3455
Vintermagi	Ishotell	Brev	3456 a
Vintermagi	Ishotell	Brev	3456 b
Vintermagi	Pärlälven	Brev	3457
Vintermagi	Rimfrost	Brev	3458
Vintermagi	Ales stenar	Brev	3459
Vintermagi	Souvenirark 6 x (3456b)		SS42
Vintermagi	Häfte 2 x 5 (3455-3459)		SH135
Vintermagi	HBL 1 x 5 (4355-3459)		
Vintermagi	Motivblad		Mb496
Vintermagi	FDC		

Norge

11 november 2022

Volontärarbete

Konstnär/designer: Camilla Kvien Jensen. Ett frimärke i rulle.

Julfrimärken

Designer: Camilla Kvien Jensen. Pepparkakshus byggda av Elin Vatnar Nilsen, Maren Vøllestad, Maren Baxter Pepparkaksgubbe av Margrethe Lim. Fyra frimärken i häfte.

Volontärarbete

Julfrimärken

Här hittar du mer information:
www.posten.no/frimerker-til-samling

Hallå där ...

Lars-Håkan Jonasson

Ålder: 69 år Bor: Njurunda

Hur började ditt samlande och hur länge har du samlat?

Jag fick ett album i julklapp, sen kommer jag ihåg några bruna frimärken som jag hittade i farfars papperskorg – kan ha varit Fröding eller Pilo – då jag var 7–8 år gammal. I högstadiet fick jag hjälp av en lärare att komma i kontakt med en engelsk urvalsverksamhet och under tidigt 70-tal började jag samla hembygd Medelpad.

Vad samlar du på?

Än idag är det hembygd Medelpad, men då jag är just samlare har det blivit många grenar på det trädet. Stämpeltyper på alla emissioner, POB, LBB, järnvägs- och ångbåtspost. Vykort från de platser där det funnits post, gärna med postalt motiv. Industrihistoria Ljungaverk och Alby och de produkter som tillverkats där, i första hand kalciumkarbid. Broar, järnvägsstationer, ångbåtar på vykort. Minnespost och basarpost kan väl tyckas vara lite udda men är därför desto roligare.

Vad är det bästa med att samla frimärken?

Att man får utlopp för samlarintresset, och få olika infallsvinklar i att lära mig om min hembygd.

Har du ett drömobjekt du verkligen skulle vilja komma över?

Ett? Nä, flera, men det är just drömobjekt. Ringtypsbrev Attmar, REK-brev Sundsvall 2 1920-23, objekt kopplade till Sundsvallsbranden 1888. Drömma måste man ju få göra.

Har du ställt ut eller tankar om att göra det?

Ja, på Frimärks-SM 1992 och SOL-fil året efter, men då det gick sisådär har det inte blivit något mer. De senaste åren har jag dock träffat så många inspirerande frimärksvänner så vem vet, kanske gör jag ett nytt försök.

Foto: Privat

Finländsk posthistoria, svensk olyckspost och vikingar

Text: **Tobias Rein**

Netex är filatelistförbundets utställningssajt. Där erbjuds alla samlare som ställer ut på jurybedömda utställningar att också publicera sina exponat digitalt, som dokumentation och inspiration för andra samlare. Vi planerar en serie artiklar där kända svenska filatelister tipsar om sevärda exponat på Netex. Till att börja med kommer några tips från oss som arbetar med Netex. Tipsaren i detta nummer är Tobias Rein. Se exponaten på www.netex.se!

Farväl till Finlands vapen

Med detta posthistoriska exponat visar Sven Lindell att man inom ett begränsat format (1 ram = 16 blad) kan beskriva ett posthistoriskt och allmänhistoriskt intressant område i detalj. Exponatet visar med hjälp av olika försändelser hur den ryska överhögheten från 1892 och framåt införde fler och fler påbud för att genomdriva en "förryskning" av den finska posten, och hur finländarna

på olika sätt protesterade mot de införda restriktionerna, innan åtgärderna återkallades 1917.

Swedish interrupted mail 1667-1975

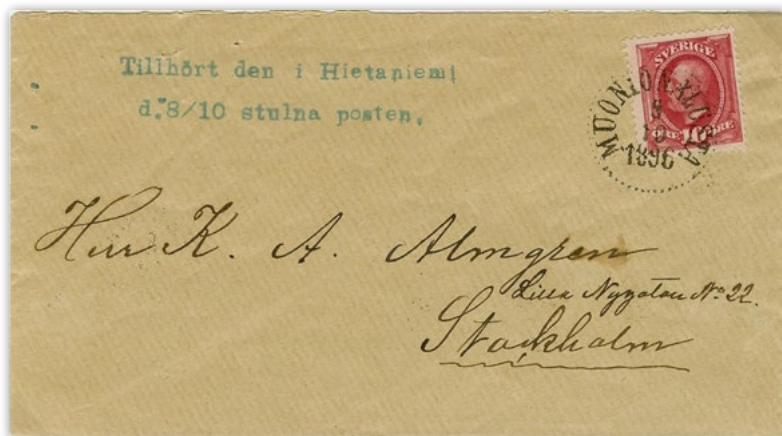
Leif Ruuds exponat innehåller en provkarta på försändelser som man av någon anledning inte kunnat leverera till adressaten som ursprungligen planerat. På grund av slarviga posttjänstemän,

Ur Sven Lindells exponat ett brev till Tyskland, avsänt sista dagen som Finlands vapen var tillåtet på brev till utlandet och tillägsfrankerat med ett sorgemärke.

Den 8/10 1895 stal en posttjänsteman ett antal försändelser ur en postsäck. Det här visade brevet ur Leif Ruuds exponat är det enda kända som bevarats från detta postrån.

stöld eller postrån, politiska oroligheter eller krig, extrema väderförhållanden, brand, eller olyckshändelse med båt/tåg/flyg/bil blev posten skadad eller kraftigt försenad. De flesta av försändelserna är försedda med stämplor eller annan information som förklarar för mottagaren varför förseningen uppstått. Resultatet blir en fascinerande exposé genom århundradena över olika, oftast oväntade, händelser som fått en dramatisk effekt på postgången.

Viking Time

Med hjälp av både olika typer av filatelistiska objekt (frimärken, lokalpostmärken, helsaker, brev, ortsstämplor, minnespoststämplor m m) och en uppsjö av andra föremål (t ex foton, tidningsurklipp, en hotellnyckel, tändsticksetiketter och en ölburk) har Gunnar Dahlvig skapat ett oerhört underhållande open-exponat. Presentationen är gjord som ett vikingtida nyhetsmagasin, med underrubriker som "Månadens intervju" (med Olof Skötkonung), "Sensationell upptäckt" (Leif Erikssons upptäckt av Amerika), "Ny tro predikas i Birka", och många fler. Många skratt garanteras! ●

I Gunnar Dahlvigs Open-exponat Viking Time visas bl a objekt som utgivits för att uppmärksamma Leif Erikssons upptäckt av Amerika.

Foto: Privat

Tobias Rein är medlem i Netex arbetsgrupp, medlem i styrelsen för Postmusei Vänner och medarbetare i redaktionen för Nordisk Filateli. Hans huvudsakliga samlingsområde är de svenska utgåvorna med porträtt av Oscar II: han ställer ut ett Oscars-exponat i klassen traditionell filateli, samt håller föredrag och skriver artiklar.

Rapporter från Frimärkets dag

Vindelns filateli- och samlarförening

Vi på Vindelns filateli- och samlarförening hade en trevlig dag med många kontakter. Det var utdelning av broschyrer, en gissningstävling, värdering av frimärken, information om klubben och en del annat.

Text: **Hans Nilsson och Kalle Norberg**

Foto: **Inger Höglund**

Frimärkets Dag i Östersund – ånyo i samverkan med Östersunds bibliotek

▲ Uppdukat och klart för att ta emot besökare.

Informationsbordet ► med Lennart och Tommy

I centrum av Östersund och även centralt i Östersunds bibliotek, på det så kallade "torget" strategiskt i direkt anslutning till bibliotekets reception, fanns också östersundsföreningens FD-koncept uppdukat. Genom att radion och P4 Jämtland besökte oss under fredagens förberedelser, fick vi också extra marknadsföring av evenemanget. Även under lördagen hade vi besök av media – Jämtlands tidning var på plats med kamera, penna och block. Roligt och viktigt att även andra media som inte är direkt frimärks- och vykortsrelaterade uppmärksammar vår hobby. Stort tack till Östersunds bibliotek för gott samarbete inför och under genomförandet av Frimärkets Dag 2022.

Text: **Jan-Anders Jacobsson**

Foto: **Nils-Göran Nilsson**

den 12 november i hela landet

Oxelösunds Filatelistförening

Med öppet hus firades lördagen den 12:e november Frimärkets Dag traditionsenligt hos Oxelösunds Filatelistförening.

Arrangemanget besöktes av en jämn ström intresserade besökare i alla åldrar, vilka fick en inblick i vår verksamhet. De som tagit med sina samlingar fick råd och hjälp med värdering samt rådgivning om ev. försäljning.

En liten utställning med olika samlingsområden väckte besökarnas intresse. Liksom de nyutgivna frimärkena som fanns till försäljning, liksom annat filatelistiskt material och vykort. Lotteri och fyndlåda fanns även.

Som avslutning kunde vi se tillbaka på en trevlig och innehållsrik Frimärkets Dag med god propaganda för vår hobby.

Text och foto: **Ulf Vesterlund**

Ovansiljans Filatelistförening

Frimärkets Dag på Mora Kulturhus besöktes av 75-talet besökare. Dagen hade konkurrens av soligt väder och någon besökare hade tagit ett bad i Orsasjön innan Frimärkets Dag. Klubben visade lokalt sammanställd posthistoria i skrift och på visade samlingar. Några besökare studera den fördjupade historien noggrant och kom med värdefulla synpunkter. De nya julfrimärkena väckte uppmärksamhet. Några besökare ville ha hjälp med värdering av medförda objekt.

Text: **Bengt Jernhall** Foto: **Conny Jonsson**

Umeå Frimärks- och vykortsförening

Umeå Frimärks- och Vykortsförening firade Frimärkets Dag i Kulturhuset Väven i centrala Umeå. Tyvärr fick vi inte i år den plats vi haft tidigare, där nästan alla besökare kommer in. Vi fick nu vara på ett annat plan, med mindre folk i rörelse. Men efter omständigheterna kunde vi ändå summera en lyckad dag. Vi räknade ca 50 st som tittade på den utställning vi gjort. Där fanns vykort från Umeå från 1960-70-talet som flera studerade med intresse. Några medlemmar visade också olika exempel på motivsamlingar som fåglar, hundar, travsport, tåg mm. Att samla frimärken behöver varken vara dyrt eller svårt. Och det viktigaste för oss som förening är att synas.

Foto: Sven-Olof Jansson

Foto: Thomas Gunnarsson

Det kom några besökare som hade samlingar med sig för värdering. De flesta av det enklare slaget, men vi fick också se en riktigt fin samling som så småningom kommer att säljas genom klubbens försorg. Vi fick sälja ett antal av de nya frimärkena, och vi tror att ett par besökare kommer att bli nya medlemmar i Sfu.

Klubben har ett mycket bra samarbete med Kulturhuset, och framöver hoppas vi kunna sätta upp permanenta utställningar med olika teman.

Text: Thomas Gunnarsson

Frimärkets dag 12 november

Frimärkets Dag den 12 november var en väl genomförd aktivitet på ett 40-tal orter runtom i Sverige. Våra föreningar hade arrangerat dagen med allt från försäljning av nya frimärken, lotteri, plockbord, tipstävling, auktion, utställning, frimärks-handlare, rådgivning och värdering av samlingar samt att alla som besökte oss hade möjlighet att skicka en hälsning med den lokala ortsstämpeln.

Några av föreningarna inom SFF gör en stor satsning på att starta en ny ungdomsavdelning

inom befintlig vuxenförening och vi ser fram emot detta lokala samarbete mellan vuxna, ungdomar och barn som har ett gemensamt frimärksintresse.

Vi fick många nya medlemmar i både SFF och Sfu och det är väldigt roligt. Vi ser fram emot ett spännande och innehållsrikt 2023.

Ett stort tack till alla föreningar som var med och arrangerade denna årets Frimärksfest.

Elisabeth Björklund Joback, kanslichef

Helsingborgs Filatelistförening

Vi hade förberett oss efter bästa förmåga, det vill säga förhandlat oss till optimal plats på biblioteket, satt upp affischer på många platser, annonserat i lokaltidningen, bjudit in våra föreningsmedlemmar med mera. Tillströmningen av nyfiken publik var ändå något mager. Många kom dock för att visa upp sina fynd och samlingar.

Försäljning av den nya serien Vintermagi samt 2022 års julfrimärken gick bra.

Som brukligt hade ett lotteri ordnats med många fina vinster. Alla lotterna gick åt.

Det som måste räknas som en klar framgång är att fem nya Sfu-medlemskap tecknades direkt

och möjligen ytterligare några senare. Vi ser framtiden inom frimärkssamlandet som tämligen ljus trots allt.

Text och foto: Rolf Sjöström

ANNONS

YSTAMPS 2023

Frimärks- & vykortsmässa

Lördag 22 april kl 10-15

Bollhusparkens idrottshall, Jennygatan 6, Ystad

För mer information och lista över
handlare: www.ystadsfilatelistforening.se

Välkomna! Ystads
Filatelistförening

Utställning – FEPA, Liberec 2022

Tjeckien är ett av de mer flitiga länderna att arrangera internationella frimärksutställningar, många av oss minns de tidigare arrangemangen i Brno 2005, Praga 2008 och Praga 2018. Jag var själv inte på plats i Brno men jag har fått fina recensioner om den utställningen. Däremot besökte jag utställningarna i Prag vilka båda två var väldigt trevliga arrangemang i en fantastisk stad.

I oktober genomförde Tjeckien en FEPA-utställning i Liberec, en relativt liten stad nära gränsen mot Polen och Tyskland. Samtidigt genomfördes en separat utställning benämnd Polar Salon.

Rådhuset i Liberec

2022 har varit ett väldigt aktivt år med många stora utställningar framförallt i Europa och det var därför lite osäkert hur många anmälningar vi skulle få till utställningen i Liberec. Glädjande nog anmälde sig en utställare i klassen traditionell filateli, åtta i posthistoria, en i vykort och två med litteraturexponat. Särskilt roligt var att majoriteten var nya exponat på den internationella arenan, även om utställarna är kända sedan tidigare. Alla svenska exponat blev antagna, men en utställare

var senare tvungen att lämna återbud.

Utställningen genomfördes i ett hotell- och upplevelsecenter som var beläget en kort promenad från Liberec centrum.

De svenska framgångarna var väldigt stora och detta uppmärksammades även internationellt där vi fick flera positiva kommentarer. De elva utställarna erövrade två stora guld, fem guld, en stor vermeil, en vermeil och två stora silver och två av utställarna fick även specialpris.

Jag vill speciellt nämna Göran Persson som fick sin första stora guld internationellt för exponatet "Sweden – The 4 Skilling Banco" – ett stort grattis till dig Göran.

Göran Persson mottar sin stora guldmedalj

Jan-Olof Ljungh fick också stor guld, denna gång för sitt nya exponat "N.D.P. Items Sent to Overseas Destinations 1868-1871" som visades i fem ramar, ett enastående resultat. Per Bunnstad fick guldmedalj och specialpris för

Den stora utställningshallen

Jag som kommissarie hade även hjälp av vår förbundsordförande Rikard Azelius som medverkade som kommissarieelev, ett uppdrag som han samordnade med att vara Sveriges delegat på FEPA-kongressen som genomfördes i hotellets lokaler. Över hälften av utställarna var även på plats som besökare, så vi var en stor grupp som representerade Sverige.

Sammantaget var utställningen ett verkligt trevligt arrangemang

utställningens bästa vykortsexponat, en riktig framgång för Sverige – grattis även till dig Per. Gunnar Lithén knep två guldmedaljer där Facit Special Classic fick hela 92 poäng.

och utställningsledningen ska ha en stor eloge för deras sätt att arrangera Liberec 2022.

Text och foto: **Jan Berg, kommissarie**

Resultatlista för LIBEREC 2022

Klass	Utställare	Exponat	Medalj	Poäng
TR	Göran Persson	Sweden – The 4 Skilling Banco	Stor guld	95
PH	Jan-Olof Ljungh	N.D.P. Items Sent to Overseas Destinations 1868-1871	Stor guld	95
PH	Jan Berg	The Postal History of Pre-Colonial Samoa	Guld	93 + SP
Litteratur	Gunnar Lithén	Facit Special Classic 2022	Guld	92
PH	Gunnar Lithén	Cancellations from Swedish Steamship Mail Post Offices from 1869 to 1951	Guld	91
PH	Rikard Azelius	Mail Between Sweden and France Before the UPU	Guld	91
Vykort	Per Bunnstad	Skillingaryd - a military town	Guld	90 + SP
Litteratur	Stefan Heijtz	Specialised Stamp Catalogue of the Falkland Islands and Dependencies 1800-2020	Stor vermeil	-
PH	Stefan Heijtz	Re-direction Charge Paid with GB stamps 1840-1901	Vermeil	82
PH	Per-Olof Jansson	Swedish Postage Dues 1892-1976	Stor silver	76
PH	Kjell Nilson	Mixed Usage in Payment of Postage and Fees in Sweden and Abroad 1888-1987	Stor silver	75

Slaniasamfundet på Norrphil 2022

Fredagen den 4 november samlades medlemmarna och inbjudna gäster till höstmöte i hörsalen i Tibbleskolan i samband med det nationella evenemanget NorrPhil.

Mellan kl 12-15 bjöds det på angenäma upplevelser. Inledningsvis visades en film om Czeslaw Slania där hans nära vänner Zygmunt Kuszelewski och Teresa Pawlak berättade om sina upplevelser under sin vänskap med honom.

En mycket sevärd film som finns på Youtube <https://youtu.be/U1g6NLLBt0o> (OBS: näst sista tecknet är en nolla!).

Filmen följdes av ett intressant föredrag av vår tidigare frimärksgravör Zlatko Jakus, då han bland annat redogjorde för tillkomsten av några av hans mest omtyckta frimärken. Särskilt uppehöll han sig vid märket av Djurgårdsfärjan ur serien Lokaltrafiken 100 år F nr 1018 från 1977 och märkena i serien Ta hand om F nr 1120 och 1121 från 1980. (Se bilder)

Han blev offentligt hedersmedlem av Slania-

Frimärken graverade ▶
av Zlatko Jakus.

© Postnord Framärken

samfundet, en hedersbetygelse som nu omfattar samtliga nu levande svenska frimärksgravörer. Som tack för sitt deltagande mottog han en vacker blombukett och något i en vacker förpackning (en flaska vin) samt ett numrerat exemplar av boken om Slania som utkom till firandet av hans 100-årsdag, som firades med pompa och ståt på Postmuseum, innan det stängde för grundförstärkning. Efteråt lyckliggjorde han många genom att signera sina egna verk.

Jan Larsson höll en informativ kvart om sitt skötebarn www.frimarksdata.se. Där kan den intresserade hitta det mesta som rör frimärken och deras tillblivelse.

Höstmötet avrundades med att tillkännage

Zlatko Jakus avtackas
av Rolf Korling

Claes Fellström, Rolf Korling, Michal Piotrowski och Pawel Ruszkiewicz.

och hylla ytterligare två nyblivna hedersmedlemmar. Michal Piotrowski och Pawel Ruszkiewicz tackades båda även för det goda samarbetet via Polska Institutet i Stockholm, under firandet av Czeslaw Slanias 100-årsdag och tillkomsten av boken med text på svenska och polska. Här finns anledning att förvänta sig ytterligare trevligt

resultat av samarbete.

De mottog också de, i likhet med Zlatko Jakus, varsin vacker blombukett och varsitt hemligt paket.

Sedan avslutades höstmötet via Claes Fellström och Rolf Korling, Slaniasamfundets sekreterare och ordförande.

Text och bild: Anita Schäfer

Nytt från SSPD

SSPD:s uppmuntringspris till Daniel Wallman

På utställningen NorrPhil 2022 i Täby hade Sällskapet för svensk posthistorisk dokumentation (SSPD) glädjen att dela ut sitt uppmuntringspris till Daniel Wallman. Syftet med priset är att uppmuntra posthistorisk forskning och dokumentation. Priset kan bland annat gå till nya utställare eller posthistoriker som publicerat ny kunskap. Daniel har byggt upp en utställningssamling om

posthistoria från Gustav VI Adolfs regeringstid, som han visat på de senaste svenska utställningarna i Eslöv och Täby. Vid utställningen i Täby höll han också ett föredrag där han berättade om sin samling. Det är positivt att det kommer till nya utställare inom svensk posthistoria. Inte minst är lite modernare posthistoria väl värd att dokumentera. Grattis Daniel!

Text och bild: Per Gustafson

SSPD:s ordförande, Gunnar Lithén (t.h.), lämnade över uppmuntringspris och diplom till Daniel Wallman (t.v.).

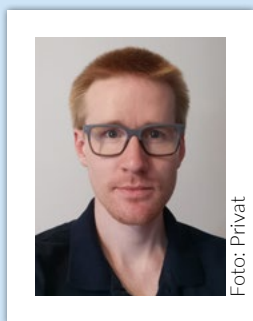

Foto: Privat

Daniel Wallman

Det var så det började

Text och objektsbilder: **Giselher Naglitsch** Fotograf är om inget annat anges okänd.

I min första artikel i denna serie (Filatelisten nr 1 2021) skrev jag om bakgrunden till införandet av postkassamaskiner (PKM) och i mycket grova drag vägen från beslut till genomförande. Sedan dess har jag kommit i kontakt med Owe Thalwitzer som var rutinansvarig i projektgruppen. Med berättelser, bilder och några fina objekt som jag har fått av Owe kan jag nu komplettera historien.

I min första artikel skrev jag i korta drag:

I augusti 1970 aviserade postchefen Nils Hörjel stora förändringar under 70-talet, när det gällde kassaverksamheten. Ett datorbaserat kassa- och redovisningssystem skulle införas. Huvudparten av kassatransaktionerna skulle komma att behandlas i elektroniskt utrustade kassamaskiner. Inför 1974 skriver postens generaldirektör Ove Rainer i sin nyårshälsning till medarbetarna, om betydelsen av Post- och Kreditbanken, som skall starta sin verksamhet den 1 juli.

Det var rationaliseringen av kassa-, giro- och bankverksamheten som var drivkraften bakom projektet. På köpet kunde man slopa frimärken som kvitto på en lång rad avgifter och de kvittenskuponger som klistrades i postsparbanksböckerna som bevis på insättning. Det förebådade Post-Philately.

Tekniken var oprövad och investeringen skulle kräva stora belopp. Det fanns inga färdiga system på marknaden. Datasaab kom tidigt in i processen som möjlig leverantör av kassamaskiner och minidatorer till 300 postkontor. Svenska AB Philips kom in som alternativ leverantör och vann den slutliga upphandlingen som Postens styrelse beslöt om i februari 1974. Nu hade ambitionen höjts till de 750 största post-

kontoren och 2 600 terminaler. Uppdraget gick till Svenska AB Philips.

Jag skrev också: "I cirkulär den 11 oktober 1974 meddelas att PKM skall prövas med början oktober i några kassor på Stockholm 3. Här antyds även att liknande prov skett under 1973. Frågan är om det kan ha skapats skarpa postala dokument under dessa försök, eller bara förelöpare till en samling post-filateli?"

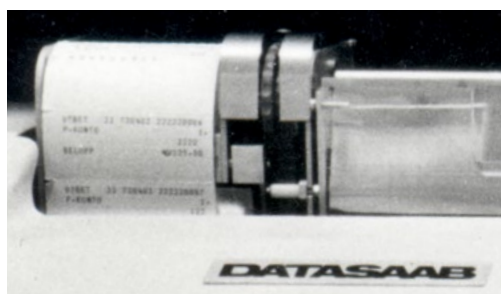
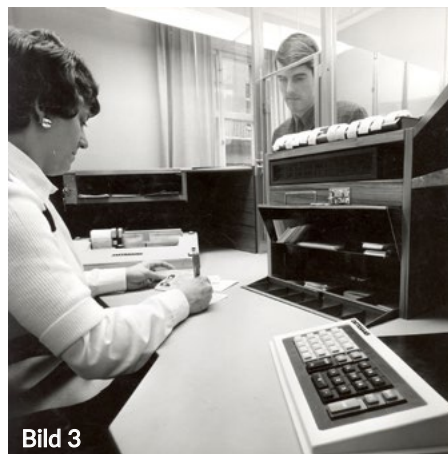
Nu vet jag att man "sköt skarpt" på Stockholm 3 och min samling har berikats med objekt som jag inte trodde var möjligt – både från tester och den första skarpa dagen.

Projektgruppen som skapade PKM

Nedan syns PKM-projektgruppen sommaren 1974 samlad för att fotograferas för produktion av

Bild 1

broschyren *Postkassa-maskinen* med information till alla intresserade bland Postens personal. Till broschyren valde man en annan bild från samma tillfälle.

Bild 1, från vänster:

Owe Thalwitzer, rutinansvarig
Margareta Enroth, projektledare
Inga-Lill Grönvall, projektsekreterare
Nils Nylander, gruppens tekniska guru
Märta Karlsson, sakkunnig postala rutiner
Stig Forsman, sakkunnig postala rutiner

Två leverantörer utvärderades

I sitt arbete besökte projektgruppen såväl Data-
saab i Linköping som Philips i Vällingby och pro-
jektgruppen genomförde praktiska försök i såväl
kontorsmiljö som ute i riktiga postkassar.

Bild 2 är från ett besök hos en potentiell leveran-
tör. I ett tidigt skede av projektet bjöds represen-
tanter för Posten in till Linköping, där Datasaab
presenterade sitt koncept. Ännu är det bara pro-

totyper. Men skrivaren har levererat de första
små förslags-kvittona. De beundras av stolta re-
presentanter för leverantören och begrundas av
Postens representanter.

Tangentbord och skrivare från Datasaab

Här (bild 3) ses den på ett foto taget för Föreningen
Postfolket Årsbok 1973, där projektet skulle pre-
senteras. Kassören heter Mary Vallin, fiktiv kund
är Owe Thalwitzer, rutinansvarig i projektgrup-
pen. Kvittot i skrivaren (bild 4) tycks vara daterat
(19)730401. Skrivarens utseende känns igen från
tidigare bild, kanske lite modifierad och mindre
platskrävande. Tangentbordet och dess placering
bör ha lett till ergonomiska betänkligheter.

Bild 5 visar test i autentisk kassamiljö. Utrust-
ning från Datasaab, oktober 73 (bildens framkall-
ningsdatum).

Såväl tangentbord som skrivare har nu fått en
bekvämare placering, men jag kan fortfarande
undra hur armarna kändes på kvällen. Möjligen
var det här (på nästa sida) visade objekt blev till?

Bild 7

Bild 6: Försökstransaktion utskrivnen på försökspapper med Postbankens emblem.

Den 4 september 1973, drygt ett år före driftsstarten, var projektgruppen på Stockholm 3 för att testa några postsparbankstransaktioner. Båda resulterade i PKM-kvitton som skrevs ut på Datasaab-skrivare. Men registreringen i böckerna måste fortfarande göras manuellt.

Den första transaktionen avsåg ett uttag av 9 kronor från boken Nr 21 94 31 ser. 5. Ingående saldo var 10 kr, vilket skulle ges in för saldo-kontroll och skrevs ut på kvittot (bild 6). I boken registrerades uttaget och utgående saldo manuellt och kvitterades med kassastämpeln STOCKHOLM 3 A. Se nr 1, på bild 9. PKM-kvittot är utskrivet på ett försökspapper med Postbankens emblem som säkerhets-/bakgrundstryck.

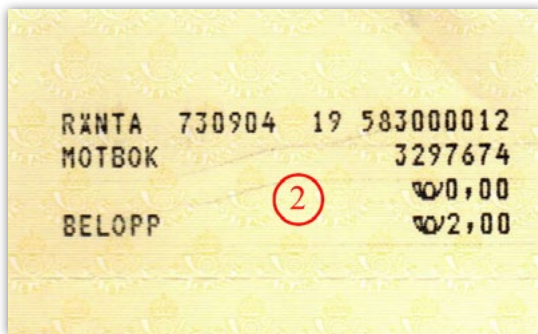

Bild 8

Den andra transaktionen avsåg gottskrivning av 2 kr. ränta på en i övrig nollad bok Nr 329767 ser. E. Följaktigt angavs ingående saldo = 0 (noll). PKM-kvittot är utskrivet på ett neutralt testpapper. Ovan. Även denna transaktion är manuellt inskriven i boken och kvitterad med kassastämpel. Se 2, bild 10. Kvittot är värt ett par kom-

mentarer: Motboken är en Postsparbanksbok. Då skulle ränteföringen ha getts in med kod 9. Kod 19 var reserverad för PKbanken. Frågan är om systemet hade kommit så långt att det signalerade felet? Dessutom har bokens seriebeteckning E registrerats med siffran 4. Den lösningen hängde kvar så länge sparböcker med alfabetiska nummer var i omlopp. Det färdiga systemet skrev ut årtalet som räntan avsåg.

Vid detta testtillfälle offrade Owe Thalwitzer sin och hustruns privata böcker på försöksverksamhetens altare. Men böckerna skulle åter komma till användning på den stora premiärda-gen. Så blev de bevarade för framtiden.

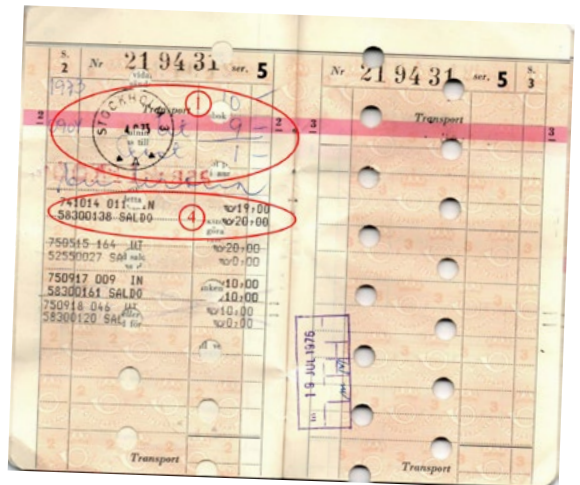

Bild 9

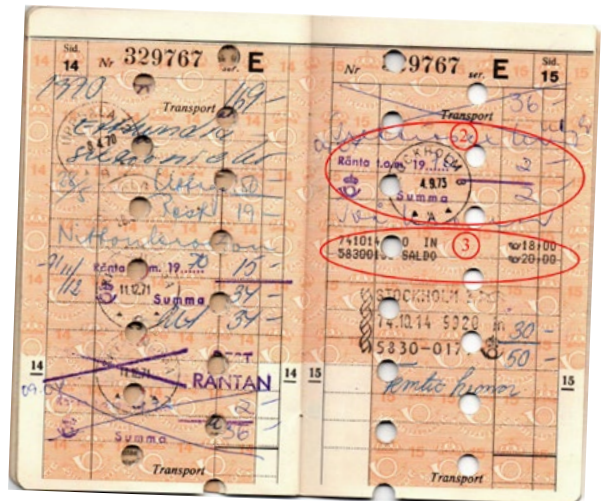

Bild 10

Den stora dagen – skarpt på Stockholm 3

Den 14 oktober 1974 var en högtidsdag för projektgruppen och för Postverket. Då anslöts Stockholm 3, som låg vid Hötorget och hade P-nummer 5830, skarpt till systemet. Utåt tycks man inte ha ordat så mycket om saken. Utåt talades fortsatt om kommande fälttest och anslutningar under vintern och våren 1975.

Men nu var alla på plats, postchefen och dignitärer från leverantören Philips, likaså projektgruppen och många höga posttjänstemän. Lite i bakgrunden fanns alla tekniker som skulle rycka in om något gick snett. Ove Reiner klippte bandet och alla kassorna med PKM öppnade för allmänheten.

Det mesta förlöpte som planerat och de närmaste åren utvecklades enligt plan, berättar Owe Thalwitzer, flertalet postanstalter utrustades med PKM och allt fler rutiner hanterades i systemet.

Bild 11: Postens generaldirektör Ove Reiner klipper bandet assisterad av Olle Franzén, vd och koncernchef för Svenska Philips. I luckan framför disken skymtar Märta Karlsson, en av projektgruppens rutinsakkunniga.

Dokument från första dagen

Jag vet inte hur jag skall klassificera följande objekt, test-transaktioner eller förstadags-transaktioner? Ett PKM-kvitto med tre kvittodelar och journalnummer som visar att de är dagens nionde till elfte transaktioner. Kvittot bekräftar tre olika banktransaktioner. De kan ha gjorts strax innan bandet klipptes.

Bild 12: Inför den stora premiären hade blankettrullen för PKM-kvittot fått en ny utformning, krönt posthorn och text POSTVERKET i oändlig upprepning. Den kom att stå sig under flera år.

Bild 13

Den första transaktionen, med kod 20, avser en insättning av 10 kr på en PKbankbok. Den boken finns inte längre.

De två följande transaktionerna med kod 08 avser insättning på Postsparbanken.

Den andra transaktionen visar en insättning av 18 kr på boken 32976704, där serienumret representeras av 04. PKM-kontrollskriften i boken visar insatt belopp och det nya saldot 20,00 kr. Se nummer 3 bild 12 och bild 9.

Den tredje transaktionen visar en insättning av 19 kr på boken 219431 serie 05 med ingående saldo 1 kr. PKM-kontrollskriften i boken visar insatt belopp och det nya saldot 20,00 kr. Se nummer 4 bild 12 och bild 9.

Med detta avsnitt har jag fyllt den plan jag hade för att göra PKM mera känt bland filatelister och att knäsetta begreppet post-filateli eller Post-Philately, om det skulle gå på export. Jag tar gärna emot nya tips, synpunkter och kommentarer och hoppas kunna återkomma med kortare inslag på detta tema.

På nästa sida följer kuriosa om testutskriften! ►

Olika skrivare och olika papper testades

Två testkvitton utskrivna på försökspapper med Postbankens emblem. Innan PKM sjösattes kom man underfund med att PKM skulle hantera så mycket mer än Postsparbanken, som för övrigt snart skulle bli en del av PKbanken. Postsbankens emblem ersattes av ett oändligt upprepande av ordet POSTVERKET, senare ordet POSTEN.

Bild 14: Testkvitto utskrivet (19)740530 på skrivare från Philips. Ännu hade man inte programmerat det lilla posthorn som av säkerhetsskäl skulle skrivas ut före olika belopp. Det markeras ännu med ett &. Testpappret har fortfarande Postbankens emblem.

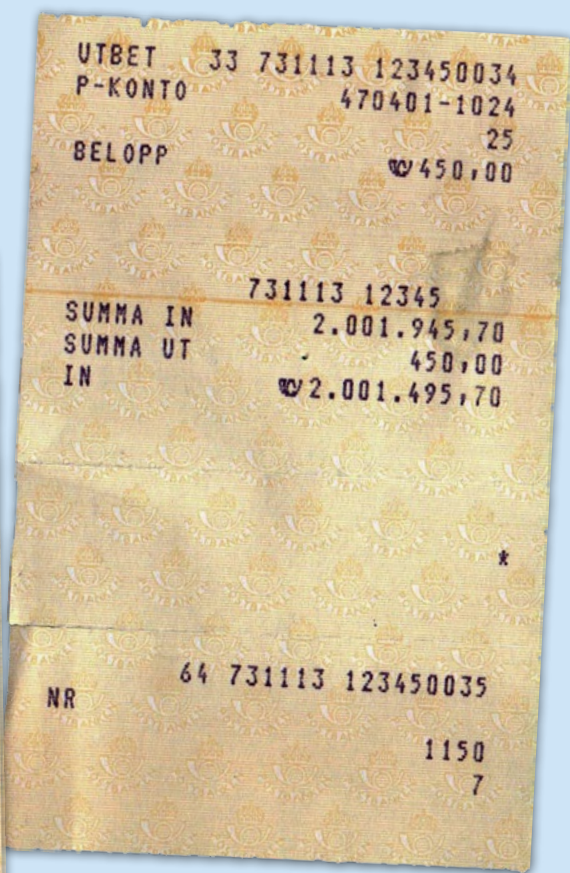

Bild 15: Testkvitto utskrivet (19)731113 på skrivare från DATASAAB. Testpapper med Postbankens emblem.

Giselher Naglitsch, giselher.naglitsch@gmail.com

Specialerbjudande till SFF:s medlemmar

Läs mer om SFF:s böcker här: <http://www.sff.nu/litteratur/>

Facit Sverige 2023

Katalogen med alla Sveriges frimärken presenterade i färg och en gåva från Postnord.

Nyheter:

- Frimärksprodukter utgivna av posten är nu prissatta samt uppdaterade.
- Sveriges Helsaker uppdaterade och innefattar de Militära Helsakerna

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 450 kr plus frakt.

Facit Postal X

Katalogen för alla samlare av ortstämplar och posthistoria. Utkommer vart femte år.

Nyheter:

- Sjöpoststämplar
- Svenska brev - omfattande uppdatering
- Hård pärm samt i färg
- Samtliga avsnitt är uppdaterade.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Norden 2022

Katalogen utkom i november 2021 och innehåller Nordens frimärken från 1951 och framåt med varianter, samt perioden före 1951 med utgåva och valör, utan varianter.

499:- Frakt 99:-

Ord. pris 600 kr plus frakt.

Facit Special Classic 2022

Facit Special Classic 2022 på 504 sidor innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och är inbunden i hårt omslag.

399:- Frakt 79:-

Ord. pris 500 kr plus frakt.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772. Ange vilken bok det gäller på talongen/i meddelanderutan samt ditt medlems- och mobilnummer.

För de som bor i Norden utanför Sverige tillkommer ytterligare 90:- i porto per bok.

Med varma gratulationer vill vi uppmärksamma våra medlemmar som fyller år i januari och februari.

JANUARI

90 år

19 Karin Svahn, Solna

85 år

1 Tore Johansson, Halmstad
6 Ragnar Rung, Örebro
18 Sven-Olof Jonsson, Axvall
27 Arnold Bekken, Visby
30 Sven Malmberg, Höllviksnäs

80 år

2 Tommy Ringberger,
Saltsjö-Duvnäs
19 Åke Larsson, Hjo

25 Hans Olsson, Påryd
27 Per-Olof Green, Tranås
29 Börje Lantz, Västerås
29 Björn Käll, Västervik
31 Claes Axelsson, Lidingö

75 år

3 Lars Höjning, Lingham
8 Lars Wester, Stockholm
9 Carl Erik Dahlin, Falkenberg
10 Leif Eriksson, Norrtälje
12 Lennart Andersson, Simrishamn
13 Anders Olason, Uppsala

14 Jan Larsson, Stockholm
29 Åke Hallstensson, Sunne

70 år

5 Jan Bergendahl, Vårby
9 Bengt Karlsson, Filipstad
16 Stefan Hansson, Limhamn
20 Berne Svensson, Helsingborg
25 Matts Nilsson, Jönköping

60 år

2 Bo Sandin, St Mellösa
4 Rickard Wester, Västervik

FEBRUARI

90 år

15 Laurids Jakobsen, Södertälje

85 år

2 Bo Starmark, Lysekil
4 Bengt Forsman, Mönsterås
4 Lille-Mor Olsson, Kalmar
5 Per Erik Knudsen, Oslo, Norge
13 Lennart Edén, Trollhättan
23 Börje Lätt, Charlottenberg

80 år

2 Tomas Gold, Gyttorp
6 Börje Johansson, Tvååker

11 Åke Olofsson, Tomelilla
17 Marjatta Stenlund, Västerås
18 Göran Weber, Norrköping
20 Kenneth Westerberg,
Södra Sandby
27 Torbjörn Olsson, Rönninge

75 år

3 Peter Krantz, Falun
8 Tonek Dalibor, Västervik
10 Ralf Harnby, Västerås
14 Bo Ohlsson, Ljungbyholm
19 Mats Ingers, Hjärup
20 Roland Thunman, Älvkarleby

70 år

6 Mats Blomqvist, Sparreholm
13 Per Etz, Örebro
16 Thomas Lönebrink, Linköping
19 Seth Pettersson, Simrishamn
22 Pär Eriksson, Uppsala
24 Berit Olausson, Göteborg

50 år

11 Karl-Johan Augustsson,
Nossebro
13 Anders Beckman, Tomelilla

ANNONSPUSSEL

Nummer 8 – 2022

Från vilka av våra annonsörers annonser (**OBS: i tidningen, inte deras hemsidor som tidigare**) är nedanstående bilder hämtade? Skicka svaret med namn och adress på ett vykort eller via mejl så att vi får lösningen senast 11 januari: SFF-Filatelisten, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö eller redaktion@sff.nu.

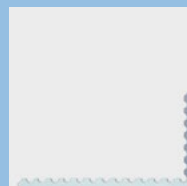
A

B

C

D

1:a pris: Årssats 2022, skänkt av Åland Post.

Innehåller årets alla frimärksutgåvor från Åland, inkl. häfte, miniatyrark och en serie frankeringsetiketter. Omslaget pryds av Tiina Tahvanainens fotografi ur frimärkshäftet Åland contemporary som gavs ut 9 juni 2022. Priset för Ålands årssats 2022 är 61,40 €.

2:a-3:e pris

En trisslott vardera.

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer.

Lycka till!

MARKNADSPLATSEN

KÖPES

Monaco ca. 60-tal, trekantigt, ganska stort. Kul barndomsminne. Klas Lindberg, Norrbackagatan 33, 113 34 Stockholm, tel. 070 233 64 36.

Island ca. 1930-90 ** och OO gerne mange af hver. Forlang mancoliste. Jbbj@tdcadsl.dk

Önskas i Danmarks Facitnummer Nödfrimärken i 4 block xx, 898-02 5 strip 1986 xx, 1004-1007 minimapp 1990 xx, Island gåvomapp 16 1995 xx. Kjell Zetterberg, Önevägen 194, 832 53 Frösön, Tel: 070-3711857.

Nominalvara. Köper ostämplade frimärken Frankrike, Schweiz, Tyskland, Österrike. Även större partier. För dagspris kontakta: bernt.e42@gmail.com

Jag köper de vackraste märkena till högsta dagspris. Allt av intresse, främst klassiskt (5,5,5) men även modernt. Magnus Engstedt, Sjömansgatan 42, 553 12 Jönköping. 070-666 76 18. info@magnusengstedt.se

---

SÄLJES

Europa-CEPT med medlöpare, postfriska: 1956-2022, över 66 motiv från upp till 64 länder + BRD / Berlin + Norden ***/ - bearbetar mankolistor, Michel / Facitkataloger. Polen 1956../.2022 + abonnemang. Jerzy Lysakowski - sla2mag@gmail.com.

Minnespoststämplor till och med 1987, cinderella, ortstämplor, vykort med mera. kent.jiresjo@telia.com tel 070-775 08 25. Se även samlamera.sff.nu, säljare Onsalakent

Berlin, 25 % av Michel. Det mesta av o och en del **. Sänd mancolista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 45772 Grebbestad, 0525-104 74.

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42.000 olika utgåvor. (Endast 3 kronor per Micheleuro) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5-15 procent rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flygplan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda

---

Manus till småannonser skickas till SFF-Filatelisten, Glasfibergratan, 125 45 Älvsjö eller till redaktion@sff.nu senast **11 januari**. Förskottsbetalning sätts samtidigt in på bankgiro 581-6772 Sveriges Filatelist-Förbund.

OBS! För auktioner och evenemang behövs ingen annons, utan mejla datum för dessa till info@sff.nu.

Pris annons för privatpersoner: 50 kr för 5 rader (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). För längre annons debiteras 50 kronor för fem nya rader. Markera noga om annonsen hör till **bytes, köpes, säljes** eller **övrigt**. För stav- eller slarvfel ansvaras ej.

4 gratis småannonser under 2023! 5 rader + kontaktuppgift = 1 annons, 6 - 10 rader = 2 annonser osv. Underlag för annonser skickas till SFF-Filatelisten, Glasfibergratan 8, 125 45 Älvsjö eller helst via e-post till redaktion@sff.nu.

Är du medlem kan du själv lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41.500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor. Billigt: Endast 3 kronor per Micheleuro. 5-15 procent rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Stockholm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Lyxstämplar. Jag har de märken du saknar i lyx-klassiskt eller modernt. Även svåra VM på band. Magnus Engstedt, Sjömansgatan

42, 553 12 Jönköping, 070-666 76 18, info@magnusengstedt.se

Postfriskt stämplat Sverige. Nytt och gammalt. Även hela Norden. Eva blomster, Kansligatan 9A, 541 42 Skövde.

Brevklipp Sverige, 900 gram. Portofritt vid betalning i brev eller personkonto Nordea. Klipp även från Danmark, Norge, Finland, Tyskland, Ungern, Island, Italien, Kanada, Färöarna och Grönland. Eva blomster, Kansligatan 9A, 541 42 Skövde.

Söker utbytespartner för alla nyemissioner av Sverige från och med 2022 som används i utbyte mot nyemissioner av Tyskland eller köp till den nuvarande omräkningskursen SEK till EUR. Korrespondens på tyska, tack. Thomas Tröger, Salutstr. 25 D-08066 Zwickau, Deutschland

Besök min hemsida på www.sam-lamera.se. Klicka på webshop och säljaren Pincett. Marknadens bästa utbud av lyx/klassiskt-modernt.

Av Karin Kjäll 2022. Idé: Jonas Pils

Känslan av förväntan när du visar det finaste du har för din dejt.

Vinnare i

ORDFLÄTA

nummer 7 - 2022

Det lodräta ordet blir FRIMÄRKS GRAVÖR.

Som vinnare i Ordflätan i nummer 7 utses Harry Berglund, Lilla Edet, som får Svenska Frimärken 2021: Svenska frimärken berättar, skänkt av Postnord. Varsin trisslott får Sten Olsson, Uppsala och Ingvar Larsson, Malmö.

Stort grattis!

1			S	F	T										
2			H	I	O	R	T	E	N						
3					L	I	N	N	E						
4	S	A	M	L	A	M	E	R	A						
5					T	Ä	N	D	E	R					
6					A	R	N	E							
7						K	E	N	Y	A					
8			J	A	K	U	S								
9					E	N	G	L	A	N	D				
10					M	A	R	K							
11						A	D	E	N						
12					Ä	L	V	S	J	Ö					
13	H	E	D	E	N	H	Ö	S							
14							R	O	K	O	K	O			

MÖTEN

På www.filatelisten.se/foreningar står mer utförlig information om möten i din förening.

Detta nummer är det sista där vi publicerar mötestider. På www.filatelisten.se/foreningar kommer ni i fortsättningen kunna se vilken mötesinformation varje förening har tillgänglig. Föreningarna uppdaterar själva informationen där, så då kommer ni att kunna se de allra senaste ändringarna och tilläggen i era mötesprogram.

ALINGSÅS: Möte varje onsdag i föreningslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auktion minst en gång per månad. Uppehåll jul, nyår och sommaren

ALVESTA: Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Föreningsgatan 1 kl. 19

BOLLNÄS: Möte andra torsdagen i varje månad kl. 18.30 (dock inte juni-aug.) Lokal: Bystugan i Lenninge.

BORÅS: 26/1 Årsmöte. kl 18:30, öppnar kl 17:30 om inte annat meddelas.

FALKÖPING: prel: 12/1 Auktion, 2/2 Årsmöte. Inlämning av auktionsmaterial till marsmötet. 2/3 Inlämningsauktion. 13/4 Föredrag. 4/5 Auktion. Säsongsavslutning. Kl. 19.00 Träffpunkt Ranten, Järnvägsgränd 10, Falköping.

FILIPSTAD: Första tisdagen varje månad utom juli och augusti. Bergskolan kl. 18

HALMSTAD: 11/1, 8/2, 8/3, 12/4, 10/5, 13/9, 11/10, 8/11, 13/11. Mötena börjar kl. 18.00 och äger rum på Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad.

HULTSFRED-VIMMERBY: 11/1, 1/2, 22/2 årsmöte, 15/3, 5/4,

26/4 Vimmerby, Turbingatan, Vimarhems personalmatsal 19-21

HVETLANDA: 10/1 Bytesafton, auktion, 24/1 Föreläsning, 7/2 Bytesafton, auktion, 21/2 Årsmöte, 7/3 Bytesafton, direktauktion, 21/3 Föreläsning, 4/4 Bytesafton, auktion, 18/4 Föreläsning, 2/5 Bytesafton, auktion, 16/5 Våravslutning. Stationsgatan 5D, Vetlanda kl 1900, vid auktion visning från 1830

HÄSSLEHOLM: 25/1, 22/2 årsmöte, 29/3, 26/4, 30/8, 27/9, 25/10, 29/11. Orienteringsklubbens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

HÖRBY: 10/1, 7/2, 26/2 Handlarmässa, 7/3, 4/4, 2/5. ABF:s lokal, Tingsg. 26 C kl. 18

JÖNKÖPING: 24/1, 28/2, 28/3, 25/4. Varje möte lotteri, auktion, gratis fika. föreningslokalen öppnar 17.30, mötet startar 18.30 Lokal: Duvgatan 22, Österängen, Jönköping kl. 18.30

KALMAR: 8/12 julavslutning. IOGT-NTO huset, Trädgårdsgatan 12, kl. 18.00–20.30

KARLSHAMNS FF: Första måndagen i varje månad utom juni-augusti. Ny adress: Karlshamns travet, Hokavägen 23 Asarum kl. 18

KLIPPAN: 10/1, 31/1 Vinterauktion, 21/2 Årsmöte, 14/3 Föredrag och försäljning, 4/4, 15/4 Vårauktion, 25 /4 Föredrag och försäljning, 16/5 Avslutning, Sågen (Ängelholmsgatan 9) kl. 19

KUNGSBACKA: 18.00 Mingel o Fika, 19.00 Information o Föredrag 24/1, 21/2, 21/3, 25/4, 23/5 Våravslutning ev. på Råö Observatorium. Ungdoms-/Bytesafton: Tisdagar 10/1, 7/2, 7/3, 11/4, 9/5 18.00 – ca 19.00. Arbetsgruppen: Torsdagar 12/1 – 25/5 kl 09.00 – ca 12.00. ABF-huset Verkstadsgränd 14, Kungsbacka

LAHOLM: Andra torsdagen i månaden september till april, kl 17.30. Klarabäckens lokalen i Laholm

LANDSKRONA: 10/1, 24/1, 7/2, 21/2 Årsmöte, 7/3, 21/3, 4/4, 18/4, 2/5 Våravslutning. Hösten: 22/8, 5/9, 19/9, 3/10, 17/10, 31/10, 14/11, 28/11 Julavslutning. Miniauktion vid varje mötestillfälle. Helsingborgsvägen 2A källarlokalen kl. 18.00.

LIDINGÖ: 19 januari, 9 februari, 2 och 23 mars, 13 april, 4 maj, Lokal: Ansgarskyrkan Lidingö Centrum kl. 18 – 20.

LIDKÖPING: Tredje tisdagen varje månad utom december då det är andra tisdagen. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3. Lidköping kl. 19. Byten från kl. 18

LINKÖPING: Andra måndagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälmåtersgatan 6 E kl. 18 (mötesstart kl. 19)

LUND: 10/1, 7/2, 7/3, 11/4, 9/5. Träffpunkt Laurentiigatan 18 (ingång mot Bredgatan) i Lund. Kl 17.45 – 18.45 byte av frimärken. 18.45 – 21.00 föreningsangelägenheter, kaffepaus, föredrag och auktion. Material kan lämnas samma kväll.

MALMÖ: Se hemsida www.mff-filateli.se. Där annat inte anges: Folkets Hus i Limhamn, Linégatan 61.

MARKS FK: Andra måndagen i varje månad (ej under sommar-månaderna). Kommunhusvägen 3, Fritsla, Chickidés lokaler, kl. 19.

MJÖLBY FILATELISTFÖRENING: 16/1, 13/2 Årsmöte, 13/3, 11/4, 8/5, 11/9, 9/10, 13/11, 11/12 Julavslutning. ABF-lokalen, Kani-kegatan 15, Mjölby kl. 19

NORRKÖPING: Föreningsmöten: 11/1, 8/2 årsmöte, 8/3, 5/4 3/5. Caféträffar: 3/1, 20/2, 20/3, 17/4 och 17/5. Riks City dagcentral, Norra Lundsgatan 7, 13.00-15.00.

NORRORTS FF: 16/1, 30/1, 13/2, 27/2, 13/3, 27/3, 17/4, 8/5. 4/9, 18/9, 2/10, 16/10, 30/10, 13/11, 27/11, 11/12. Lokal Tibb-le Gymnasiums matsal.

OLOFSTRÖM: Andra tisdagen i varje månad utom juli-augusti. Folkhögskolan i Jämshög kl. 18.30

OSBY: 2:a onsdagen i varje månad kl. 18,30. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Lokal ABF "Pannan" Industrigatan 7.

OSKARSHAMN: 2:a och 4:e tisdagen i månaden (sep – nov, jan – maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

OSKARSTRÖM: 3:e torsdagen januari – april resp. september – november. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18.00

SKIVARYD: Östra Allégatan 27, Skillingaryd. Vi berättar om våra möten på vår hemsida.

SOLLEFTEÅ: 10/1, 7/2, 7/3, 4/4 och 9/5 kl 18.00 i Hullsta gård.

STOCKHOLM

Asiensamlarna: Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

SPFK: Möten varje tisdag augusti-november. Timmermansgården, Timmermansgatan 46 kl. 10-12.

SUNNE FRIMÄRKSKLUBB: 4/1, 1/2, 1/3 årsmöte, 5/4, 3/5. Tid: 18.00 Plats: Timotejvägen 8 i Sunne.

TORSHÄLLA: 15/1, 29/1, 12/2, 26/2 (Årsmöte), 12/3, 26/3, 23/4, 7/5, 21/5. Riktargatan 66 kl. 09:30.

TRANEMO Tredje tisdagen i januari-maj. Ny lokal: Församlingshemmet, Boråsvägen 56, Länghem kl. 18.30

VINDELN: 1:a onsdagen varje månad. Auktion 1 – 2 oktober. Vindellgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

VÄRGÅRDA: Onsdagar kl. 19. Cafétéket i Missionskyrkan på Kyrkogatan 5 kl. 18

VÄSTERÅS:

Västerås FF: 10/1, 14/2 Auktion mm, 14/3 Årsmöte, 11/4, 9/5. Studieförbundet Vuxenskolan, Lysgränd 1, Västerås.

Västerås ABB: 16/1, 20/2, 20/3, 17/4, 16/5. IOGT kl. 19:00.

Västerås FK: 9/1, 6/2, 6/3, 3/4, 8/5. Vuxenskolan, Lysgränd 1 kl. 19:00.

ÅMÅL: 17/1, 14/2 Årsmöte, 14/3 Vårauktion, 11/4, 9/5 Våravslutning. Mötesplats Åmålsgården andra tisdagen i varje månad förutom i januari.

ÄLMHULT:

Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Gärdesgatan 26 a kl. 18.30

ÄNGELHOLM:

16/1 Auktion, 13/2 Årsmöte, 20/3 Finsk vapentyp, 17/4 Auktion, 15 maj Avslutning

ÖSTHAMMAR: Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

12 öre vapentyp plåt 5-8

av Mikael Carlsson

En fortsättning på tidigare 12 öre
Vapentyp plåt 1-4 av samme författare.

Boken är en genomgång av utgåvan 12 öre vapentyp, både historiken och de tekniska detaljerna kring de leveranser/tryckningar som gjordes med dessa plåtar. Även exempel på helsaker med dessa märken finns avbildade. Våldigt många positioner på respektive plåt är bestämda och illustrerade med detaljfoto på avvikelser. Varje position på plåten har identifierats när det varit möjligt. Kanske inte alla samlare går på djupet men är man intresserad av detta märke är den en bok till stor nytta.

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Lågvalörerna 1856-63

av Mats Ingers

336 sidor A4 inbunden. Detta ingår i boken:

- Hela Mats Ingers guldexponat *Lågvalörerna 1856-63 - traditionell filateli ur ett posthistoriskt perspektiv*, 128 blad.
- En allmän handbok på 170 sidor över Vapenperiodens filateli och posthistoria 1855-1872.
- Appendixavsnitt som bl.a. behandlar plåtmaterial som finns i Postverkets lager.
- Skriften Tandningsnycklar med 1855 och 1865 års tandning (normalt pris 100kr).

Förskottsbetalning till förbundets bankgiro 581-6772 eller Swish 123 009 62 97. Ange vilken bok/böcker på inbetalningen samt ditt medlemsnummer och mobilnummer eller e-post. Vi skickar spårbart.

Sveriges Filatelistförbund, Glasfibergatan 8, 125 45 Älvsjö.
tel. 073-203 02 00, e-post: kansli@sff.nu

Kommande aktiviteter

AUKTIONER

DECEMBER

- 3-4/12 *Frimärkshuset i Stockholm*
11/12 *Aros Frimärken, Västerås*
14-15/12 *Philea i Stockholm*
28-29/12 *Tre Kronor i Lindesberg*

2023

- 22/1 *Björn Jarlvik Filатели*

15-17/3 *Postiljonens vårauktion*

28-30/9 *Postiljonens höstauktion*

UTSTÄLLNINGAR

MARS

- 24-26/3 *Riihex 2023 i Finland (N)*

MAJ

- 25-28/5 *Ibra 2023, Essen, Tyskland (I)*

JUNI

- 2-4/6 *Nordia 2023 på Island (No)*

NOVEMBER

- 4-5/11 *HORNSLET 2023,
Danmark (N)*

Nyborg 2023, Nyborg, Danmark (N)

MÄSSOR OCH EVENEMANG

MARS

- 4/3 *Falköpingsmässan*
(mer info: kjell.elwing@telia.com)
11/3 *Samlarmässa i*
Näsbypark centrum

APRIL

- 15/4 *FriMynt 2023 Helsingborg*

SEPTEMBER

- 9/9 *Stamps in Svedala*

KALENDARIET UPPDATERAS ÄVEN KONTINUERLIGT PÅ WWW.SFF.NU/EVENEMANG.
SKICKA IN NYA DATUM TILL: INFO@SFF.NU.

Guldmedlem - Vårt exklusiva medlemskap!

Endast 1.000:-/år. Du som redan har betalat en årsavgift på 520:- kan göra en tilläggsbetalning på 480:- till bankgiro 581-6772 eller swish 123 00 96 297 så uppgraderar vi ditt medlemskap till guldmedlemskap.

Förutom ordinarie förmåner får du tillgång till den svenska stämpeldatabasen och läsa gamla nummer av Filatelisten. Fler förmåner kommer!

Gå gärna in på vår nya hemsida www.filatelisten.se, där finns mer information om olika medlemsnivåer.

AUKTIONER

Auktion 22 januari

Se på internet ca 16 000 objekt.

Eller beställ en tryckt katalog till kommande auktioner. Frimärken köpes större samlingar, rabattlådan m.m.

www.jarlvik.com

Björn Jarlvik Filateli / Stockholm
Tel 070 6504926, bj@jarlvik.com

Norges største auksjonshus!

Alt i frimerker, mynter, sedler, antikviteter, sølv, kunst og andre samleobjekter.

www.skanfil.no

Utstillinger på nettet: www.netex.se

swestamp

Stämpelauktion i mars 2023

Med en mycket vacker avd. Sverige stämplat från f1 till f2252 (t.o.m. år 2001).

OII koppartryck, Västerås kommun, stämpelsamlingar samt övriga stämpelområden.

Skillingbanco

Vapen

Ringtyp

Oscar II

Medaljong

Band 1920-1936

Band 1938-2001

Band 1938-2001

Postombud

Lantbrevbärare

**Swestamp AB Höganäsvägen 14
SE-12153 JOHANNESHÖV
swestamp@hembygdsfilateli.se
www.swestamp.se**

VF auktion

www.vf-auktion.dk

Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR

Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se

www.mimir.se

(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

AUKTIONER

FRIMÄRKS-NETTO frimarksauktioner.se
15:e udda månader

AUKTIONER **SAFE**
safealbum.se

Butik och Postorder sedan 1968
Frimärks-Netto / SAFE Album
Bruksgatan 30, 252 23 Helsingborg, Tel 042-14 49 82

www.philea.se
8 auktioner om året

AuctionHouse international
Postiljonen
We value your collection

040 - 25 88 50
08 - 32 70 70

stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Frimärksauktioner
TRE KRONOR

Frimärken - Vykort - Mynt/Sedlar - Samlarsaker
www.trekronor.one • 070-598 80 08

E-HANDEL

Upptäck oss! Du också!
www.nordfilateli.se

NORD-FILATELI HB

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärkshandlareförbund

www.stampdealers.se

www.unidafi.com
Frimärken och häften
Sverige, Norge, Danmark, Island, Finland,
Grönland, Färöarna, DVI, Åland
Unidafi AB

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.
Beställ en "personlig prislista"!

www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)

Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

samlamera!

**För senaste information,
besök förbundets hemsida
www.sff.nu**

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien

www.dtstamps.com

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?
Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

**Här finns det plats
för fler annonser!**

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 • **www.FACITstamps.se**

Köp norska
frimärken
online

posten.no/frimerkebutikken

E-HANDEL

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.
Karl A. Norsten AB
Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

My Stamps

Hög kvalitet av bättre Sverige före 1940
Tel: 070-518 92 30
Se www.mystamps.se

Skicka in din annons till redaktion@sff.nu.

BLANDAT

3 exhibition collections

Have gained ca 82-84 points on international exhibitions:

1. Field post of Estonia 1918-20, 539 items, 15 900 €.
2. Postcards of Tallinn harbour 1895-1940, 503 items, 14 900 €.
3. Field post of motorized vehicles of Russian Army 1914-18, 165 items, 9 900 €.

Mati Senkel +372 50 57 452, margikoguja@gmail.com
Lastekodu 6a, 10113 Tallinn, Estonia

Svenska Vykortsföreningen

ÅRETS JULKLAPP!

Ett medlemskap i Svenska Vykortsföreningen till en vän eller dig själv före jul ger:

- Julnummer av Kort-nytt
- 4 nummer av Kort-nytt 2023
- 10-12 Nyhetsbrev via mejl per år
- Ca tre digitala och ett fysiskt möte per termin
- Nyutgivna signaturförteckningar

Läs mer och gå med på vår hemsida!

Hemsida: www.samlavykort.se
Facebook: www.facebook.com/Samlavykort/groups/Vykortsfragan
Mejl: info@samlavykort.se

En Riksförening inom SFF

BUTIKER

UPPSALA FILATELI HB

Ring 0768687807 för öppettider
Se även: www.facebook.com/upsalafilateli
Butik: Väderkvarnsgatan 35A Uppsala
dag.ekdahl@gmail.com KÖPER/SÄLJER

CONTENTA FRIMÄRKEN AB

Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
Se prislista på www.contenta.se
contentastamps@hotmail.com

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 30 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2021 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Mältarevägen 49, 342 35 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-
exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kasett 640:-

FRIMÄRKSCENTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö
Tel 0470-198 40
Internet: www.frimarkscentrum.se

AROS FRIMÄRKEN

BUTIK OCH AUKTIONER

VALLINGATAN 5A 0733-763536
VÄSTERÅS

www.arosfrimarken.se

samlamera!

Nordisk FILATELI

ETABLERAD 1937

Jonas Hällström
Chefredaktör

Våra specialnummer behandlar ämnen som inte får plats i ordinarie prenumerationstidningar. Vill du köpa specialnumren säljer vi dem ett och ett eller i paket. Priset är 139 SEK/st inklusive porto till Norden.

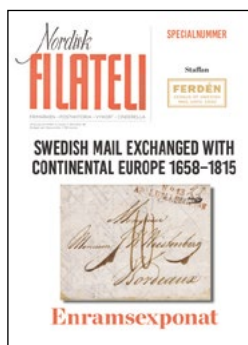
KÖP VÅRA SPECIALNUMMER SOM JULLÄSNING!

1 (2022) (28 sidor)
139 SEK

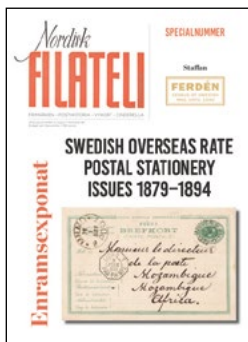
2 (2022) (36 sidor)
139 SEK

3 (2022) (36 sidor)
139 SEK

4 (2022) (36 sidor)
139 SEK

5 (2022) (36 sidor)
139 SEK

6 (2022) (64 sidor)
139 SEK

7 (2022) (44 sidor)
139 SEK

SFF Kongressstidning
(12 sidor) 139 SEK

Pris inklusive porto till Norden • Beställningar till redaktionen nordisk@filateli.se
• Förhandsbetalning till SWISH **123 685 47 98** eller BG **5478-2925** • Beställningar kan också postas till redaktionen: Nordisk Filateli, Box 6099, 102 32, Stockholm.
Glöm inte namn och adress för att skicka beställningen till!

Internationell auktion

15 - 17 mars 2023 (Nytt datum)

Första dagen!

Brett utbud av utländska och skandinaviska rariteter & samlingar.

Inlämning till vårauktionen är igång!

Vi erbjuder även kontantköp samt att ombesörja upphämtning.

Kontakta Andreas Lindekvist på:

040-25 88 52 eller andreas.lindekvist@postiljonen.se

Postiljonen önskar Filatelistens
alla läsare en riktigt God Jul!

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection

